

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Hudební katedra

Výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové

Bakalářská práce

Autor: Alena Hübnerová

Studijní program: N7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Hudební kultura se zaměřením na vzdělávání,
Hra na nástroj a sólový zpěv se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Dana Soušková, Ph.D.

Rok: 2016

Zadání bakalářské práce

Autor: Alena Hübnerová

Studium: P13926

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Hra na nástroj a sólový zpěv se zaměřením na vzdělávání, Hudební kultura se zaměřením na vzdělávání

Název bakalářské práce: a) **Závěrečný bakalářský koncert - housle** b) **Výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové**

Název bakalářské práce AJ: a) Bachelor's closing concert - violin b) Educational Concerts of Filharmonie Hradec Králové

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Závěrečná bakalářská práce je složena ze dvou částí. První část je tvořena sólovým koncertním výkonem, jehož předpokladem je vysoká úroveň technických dovedností studenta. Koncertní vystoupení má na základě vhodně zvolené dramaturgie prezentovat interpretační kvality diplomanta, jeho schopnost adekvátního stylového přístupu k interpretaci jednotlivých skladeb. Druhou část bakalářské práce tvoří teoretická písemná část v rozsahu cca 20 - 30 stran. Zde bude zpracována problematika výchovných koncertů z teoretického i praktického hlediska. Bude zhodnocen průběh a význam výchovných koncertů pořádaných Filharmonii Hradec Králové.

Drábek, V. ABC výchovných koncertů: výchovné koncerty jako systém. Praha: Divadelní ústav, 1987. Drábek, V. Popularizace hudby. Praha: H + H, 1992. Doubková, Ch. Význam a organizace výchovných koncertů. Diplomová práce. Brno: JAMU, 2006. Kučera, P. Hudba pro mladé publikum - problematika výchovných koncertů. Diplomová práce. Brno: JAMU, 2005.

Garantující: Hudební katedra,

pracoviště: Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Jaromír Křováček

PhDr. Dana Soušková, Ph.D.

Oponent: Mgr. Dalibor Hlava

PhDr. Helena Karnetová

Datum zadání závěrečné práce: 9.1.2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala pod vedením PhDr. Dany Souškové, Ph.D. samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne

Alena Hübnerová

Poděkování

Děkuji především PhDr. Daně Souškové, Ph.D. za odborné vedení práce, poskytování rad a motivaci. Další moje poděkování patří Mgr. Jaromíru Křováčkovi, který se mnou práci konzultoval.

Děkuji také dramaturgovi Filharmonie Hradec Králové Markovi Hrubeckému a Ivaně Malé za poskytnutí veškerých dostupných materiálů k výchovným koncertům Filharmonie Hradec Králové.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala moderátorům a dirigentům za poskytnuté rozhovory, jmenovitě: Lukášovi Hurníkovi, Miloši Machkovi a Paulu Muffraymu.

Anotace

HÜBNEROVÁ, Alena. *Výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové*, Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016. 48 s. Bakalářská práce.

Tato bakalářská práce pojednává o historii, průběhu a významu výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové. První kapitola ve stručnosti seznamuje s výchovným koncertem obecně. Kapitola druhá představuje Filharmonii Hradec Králové jako orchestrální těleso a stručnou historii výchovných koncertů spojených s tímto symfonickým orchestrem. Zabývá se také nejvýraznějšími osobnostmi, které na těchto koncertech působily, institucemi, jež se podílely na spoluúčinkování a projektech *Slyšet jinak*.

Praktická část se pomocí dotazníků táže jednak učitelů, kteří se svými žáky koncerty navštěvují, na postřehy, názory, připravenost a následné využití výchovných koncertů ve výuce. Druhý dotazník pak zjišťuje hodnocení konkrétního koncertu z pohledu žáků. Na základě průzkumu jsou definovány potenciální možnosti pro zlepšení spolupráce mezi filharmonii a školami.

Cílem této práce je inspirovat pedagogy, jak pracovat s žáky v hodinách hudební výchovy před a po návštěvě výchovného koncertu.

Klíčová slova: hudební výchova, výchovný koncert, poslech hudby, mimoškolní vzdělávání, vážná hudba, Filharmonie Hradec Králové

Annotation

HÜBNEROVÁ, Alena. *Educational concert of Filharmonie Hradec Králové*. Hradec Králové: Pedagogical Faculty, University of Hradec Králové, 2016, 48 pp. Bachelor Thesis.

This thesis discusses the history, progress and importance of educational concerts of Hradec Králové Philharmonic. The first chapter briefly introduces the general educational concert. Chapter two presents the Hradec Králové Philharmonic as an orchestral ensemble and a brief history of educational concerts associated with the symphony orchestra. It also discusses the most notable personalities who work at these concerts, institutions that have participated and it also discusses the project called *To hear differently*.

The practical part using questionnaires asks the teachers, who attend the concerts with their pupils, on their observations, opinions, readiness and the utilization of educational concerts in the class. The second questionnaire then examines the evaluation of a particular concert from the students' perspective. Based on the survey there are defined the potential options for improving cooperation between the Philharmonic and schools.

The aim of this thesis is to inspire teachers how to work with pupils during lessons of music education before and after the educational concert.

Keywords: Music education, educational concerts, listening to music, out-of-school education, classical music, Filharmonie Hradec Králové

Obsah

ÚVOD.....	9
1. VÝCHOVNÝ KONCERT	11
1.1 Pojem výchovný koncert	11
1.2 Průvodní slovo výchovných koncertů	11
1.3 Dramaturgie výchovných koncertů	12
2. FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ.....	14
2.1 Výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové.....	14
2.2 Osobnosti a instituce spolupracující na výchovných koncertech Filharmonie Hradec Králové	15
2.2.1 Miloš Alexandr Machek	16
2.2.2 Ilja Šmíd	18
2.2.3 Projekt Slyšet jinak.....	19
2.2.4 Lukáš Hurník	20
2.2.5 Paul Mauffray	22
3. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	25
3.1 Cíle šetření.....	25
3.2 Metody.....	25
3.3 Sběr dat	26
3.3.1 Dotazník č. 1	26
3.3.2 Dotazník č. 2.....	26
3.4 Grafické zpracování.....	27
3.5 Výsledky průzkumu.....	43
ZÁVĚR.....	44

Použitá literatura, prameny a internetové zdroje.....	46
---	----

Přílohy:

Příloha A – Abonentní řada oranžová

Příloha B – Dotazník pro učitele

Příloha C – Dotazník pro žáky

Příloha D – Návrhy metodických listů

Příloha E – Seznam výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si zvolila na základě toho, že výchovné koncerty jsou něco, v čem osobně vidím velký smysl a čemu bych se v budoucnu chtěla věnovat. Jako studentka Hudební katedry Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové jsem si vybrala právě výchovné koncerty, protože jsou součástí výchovně vzdělávacího procesu v oblasti hudebního vzdělávání. V posledních letech se stále snižuje zájem o vážnou hudbu a cílem pedagogů i rodičů by mělo být tento zájem zvýšit, nejen ve výuce hudební výchovy, ale i pořádáním nebo návštěvou hudebních akcí tohoto druhu. V práci věnuji pozornost výchovným koncertům Filharmonie Hradec Králové, protože právě těchto koncertů se v posledních letech přímo účastním, ať už jako účinkující nebo jako posluchač.

První kapitola ve stručnosti seznamuje s výchovným koncertem jako specifickou hudebně pedagogickou akcí. Kapitola druhá představuje Filharmonii Hradec Králové, stručně popisuje historii výchovných koncertů tohoto symfonického orchestru, zabývá se nejvýraznějšími osobnostmi souvisejícími s touto problematikou a projektem *Slyšet jinak*.

V praktické části bakalářské práce provedu průzkum pomocí dotazníků směřovaných učitelům hudební výchovy z Hradce Králové a okolí a jejich žákům, kteří koncerty navštěvují. Na základě výsledků navrhnou řešení, které by mohlo do budoucna zlepšit spolupráci škol a filharmonie, a to nejen přístupem organizátorů a účinkujících, ale také přípravou žáků a následným využitím poznatků z koncertu ve výuce.

Základní informace pro vhled do problematiky jsem čerpala z knihy Václava Drábka *ABC výchovných koncertů*¹. V práci ovšem využívám především prameny, jako jsou almanachy, dokumenty, letáky a vše, co s výchovnými koncerty Filharmonie Hradec Králové souvisí. Zařazeny jsou také rozhovory s hlavními aktéry výchovných koncertů. Inspiraci nalézám i v diplomových pracích, které s tématem úzce souvisí.² Při hledání informací byla mou motivací touha proniknout do problematiky, nejen z hlediska pedagogického, ale také organizačního.

¹ DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987.

² FERENCOVÁ, Kateřina. *Metody práce s žákem na výchovných koncertech*. Brno, 2013. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce PhDr. Blanka Knopová, CSc.; MACHKOVÁ, Rita. *Socializace dětí a mládeže v nové koncepci výchovných koncertů*. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce PhDr. Miroslav Jůzl Ph.D.

V současné době vytvářím vlastní výchovné koncerty. Představuji dětem Smyčcové kvarteto Univerzity Hradec Králové, snažím se zatím vše realizovat na ZUŠ a zaujmout publikum projektem *Vážně–nevážně*. Pro každou příležitost si připravuji nový scénář. Inspiruje mě pozitivní odezva dětí, rodičů i učitelů, kteří se těchto koncertů zúčastnili. Příprava výchovných koncertů pro základní školy je pro mne výzvou do budoucna. Ráda bych vytvořila koncepci koncertů pro základní školy a nadchla pro vážnou (i nevážnou) hudbu každého mladého laika.

1. VÝCHOVNÝ KONCERT

„Výchovné koncerty nabízejí žákům možnost zhlédnout velkou škálu hudebních nástrojů a poslechnout si jejich zvuk v reálu, přijít do kontaktu s klasickou hudbou a jejími hlavními aktéry, či blíže poznat, jak a čím je hudba vytvářena. Zatímco v klasických hodinách hudební výchovy v učebně lze hudební skladby poslouchat pouze v reprodukované formě, na koncertu je zážitek výrazně silnější díky jeho živému podání. Výchovné koncerty tak jsou velmi vhodným doplňkem školní hudební výchovy. Výchovné koncerty napomáhají k utváření hudebně vzdělaného člověka. Přípravují žáky na koncerty klasické hudby, operu a balet, pomáhají tak vychovávat novou generaci posluchačů. Mnohé pojmy, jevy a hudebně vyjadřovací prostředky lze na výchovných koncertech vysvětlit lépe a srozumitelněji, než by to bylo možné v běžné výuce. Pokud je výchovný koncert žákům podán interaktivní a zajímavou formou, je vytvořen na míru pro cílovou skupinu, tak bývá žáky přijímán velmi pozitivně. Z tohoto důvodu by měl mít své stále místo v hudebním vzdělávání dětí.“³

1.1 Pojem výchovný koncert

Výchovný koncert můžeme chápat jako hudební produkci, určenou žákům, která se většinou koná v době vyučování. Může být určena také rodičům s dětmi. Zpravidla ji doprovází mluvené slovo, které posluchačům pomáhá zaměřovat jejich pozornost a v hudbě se lépe orientovat. Hlavním cílem výchovných koncertů je nadchnout mladé publikum a získat je k návštěvě koncertů ve volném čase. Výchovné koncerty mohou také přispět ke zvýšení kulturní úrovně a zlepšení společenského chování mladé generace.

1.2 Průvodní slovo výchovných koncertů

Jak uvádí V. Drábek⁴, moderátor výchovných koncertů neboli konferenciér by se měl v průvodním slově vyvarovat superlativů, vnučování svých názorů i zdůrazňování hodnot. Měl by posluchače motivovat k poslechu, udržet jejich pozornost a volit slova vzhledem k věku cílové skupiny posluchačů. Tón a tempo řeči, nádechy, pauzy, akcenty, mimika i gestikulace, to vše by mělo zajistit poutavý výklad.

³ FERENCOVÁ, Kateřina. Metody práce s žákem na výchovných koncertech: bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, 2013, Vedoucí bakalářské práce PhDr. Blanka Knopová, CSc., 53 s. 5

⁴ DRÁBEK, Václav. ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém). Praha: Divadelní ústav, 1987, s. 49

Průvodní slovo má podle Drábka⁵ tři funkce – výkladovou, spojovací a aktivizační. Výklad by měl stručně charakterizovat skladby, případně je analyzovat. Konferenciér by měl hovořit prostě o složitém, říct jen to, co si posluchač ověří následně sluchem a to, co si má posluchač možnost zapamatovat. Důležitá je logická návaznost programu, gradace a spád. Průvodního slova by nemělo být na koncertě více než hudby a ani jednotlivé vstupy konferenciéra by neměly být delší než skladba, kterou právě uvádí. Při aktivizaci publika platí přímá úměra, čím mladší jsou děti, tím je aktivizace důležitější. Typy aktivizace mohou být:

- a) verbální – prosté otázky, hádanky, aj.
- b) hudební – zpěv, hra na nástroje, aj.
- c) hudebně pohybové – tanec, kroky, poskoky, tleskání, dupání, hra na tělo, aj.
- d) soutěžní – kvízy, hry, aj.

1.3 Dramaturgie výchovných koncertů

Dramaturgie výchovných koncertů musí být předem dobře promyšlena. Hudba slouží jako názorná ukázka výkladu. Skladby je nutné vybírat podle vyspělosti cílové skupiny posluchačů, pro něž je koncert určen. Důraz se klade na délku a obsah skladeb i přitažlivost interpretů. Skladby náročnější na koncentraci by měly být zařazeny v první části koncertu, v závěru by pak měly být kompozice kratší a efektnější. Nejdůležitější je výběr první a poslední skladby, jež zanechají v posluchačích nejsilnější dojem.

Podle V. Drábka⁶ je ideální poměr hudby a slova při výchovném koncertě dvě ku jedné. Dále popisuje následující zásady. Moment překvapení, když hudba zazní ještě před průvodním slovem. Směřování koncertu k vrcholu, který zazní před koncem nebo na úplném konci programu a zakončení hudbou, nikoliv slovem.

Drábek⁷ také zdůrazňuje posloupnost od hudby programní k absolutní, od jednoduché formy po složitou, od malého obsazení po velké a od hudby staré až po současnou.

Dramaturgicky je možné výchovný koncert vytvářet na základě několika hledisek. Počítá-li dramaturg s vyspělejšími posluchači, může koncert tematicky zaměřit, například na skladatele, období, hudební formu, aj. Pro nezkušené publikum je vhodné sestavit koncert

⁵ DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987, s. 37

⁶ Tamtéž.

⁷ Tamtéž.

z programní hudby, která se inspiruje například zvířaty, počasím, apod. Další možností, jak nadchnout pro poslech hudby mladé publikum, je například přehlídka žáků ZUŠ na ZŠ, či posluchačů konzervatoří na středních školách, při kterých hraje hlavní roli atraktivita interpretů, jejichž věk se blíží věku posluchačů.

2. FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Filharmonie Hradec Králové byla založena pod názvem Operní orchestr města Hradec Králové v roce 1978. V průběhu let se její název měnil. V roce 1979 to byl Symfonický orchestr Hradec Králové, 1987 Státní symfonický orchestr Hradec Králové a od roku 1993 nese dnešní název Filharmonie Hradec Králové. Významná etapa historie orchestru byla spjata se jménem Františka Vajnara, který zde působil jako šéfdirigent od roku 1991 do roku 2001. V letech 2001–2012 působil na postu šéfdirigenta tělesa Ondřej Kukul a od sezóny 2012-2013 je šéfdirigentem orchestru Andreas Sebastian Weiser. Dosaženou interpretační kvalitu tělesa dokumentují CD nahrávky a snímky pořízené Českým rozhlasem. Od roku 2005 je Filharmonie Hradec Králové pořadatelem festivalu Hudební fórum Hradec Králové.⁸

Od dubna 2004, kdy skončila rekonstrukce stavby na Eliščině nábřeží, má Filharmonie Hradec Králové k dispozici nový koncertní sál, který má nejen výborné akustické vlastnosti, ale je také vybaven audiovizuální technikou i pódiem, které lze upravit pro potřebu operních představení z poloviny v orchestřišti. V předsáli je umístěna galerie výtvarného umění, kde mohou návštěvníci prohloubit kulturní zážitek prohlídkou obrazů či fotografií.

V současnosti nabízí Filharmonie Hradec Králové 6 abonentních řad. Jejich pojmenování *Hrajeme v barvách Hradce* vychází z barev vlajky a logotypu města. Bílá abonentní řada zahrnuje velký symfonický cyklus, žlutá malý symfonický cyklus. Modrá abonentní řada nese podtitul *Mezi proudy*. Zelená řada zahrnuje operetu a muzikál, červená řada operu. Řada oranžová se ujímá sobotních odpoledních koncertů pro rodiče s dětmi.⁹

2.1 Výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové

„Již v roce 1979 byly realizovány koncerty pro mládež a Přehlídka mladých interpretů“.¹⁰ Konaly se nejen velké symfonické koncerty, ale členové orchestru tvořili také komorní uskupení a představovali dětem na výchovných koncertech tělesa s malým obsazením, jako například žesťové kvinteto, smyčcové kvarteto a další. Větší zájem

⁸ Historie FHK [online]. In: [cit. 2015-12-01]. Dostupné z: <http://www.fhk.cz/15/FHK/>

⁹ Příloha A – Abonentní řada oranžová

¹⁰ Filharmonie Hradec Králové [online]. [cit. 2016-05-21]. Dostupné z: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=100206

o výchovné koncerty byl v té době jistě ovlivněn i finanční podporou, kterou filharmonie dostávala od města.¹¹

V současné době pořádá Filharmonie Hradec Králové přibližně deset výchovných koncertů ročně pro školy a tři sobotní koncerty určené pro rodiny s dětmi. Učitelé mají také možnost se svými žáky navštívit veřejné i neveřejné generální zkoušky.

2.2 Osobnosti a instituce spolupracující na výchovných koncertech Filharmonie Hradec Králové

Podrobnější informace o výchovných koncertech lze dohledat od roku 2007. Na základě těchto materiálů je patrné, že dirigent a zároveň moderátor Miloš Machek spolupracuje s Filharmonii Hradec Králové na výchovných koncertech nejčastěji a nejdéle. V letech 2007–2009 se podílel na přípravě moderátor Ilja Šmíd. V posledních letech se popularizační řadou koncertů zabývá Lukáš Hurník a americký dirigent Paul Muffray, který si koncerty moderuje sám. Tyto osobnosti budou představeny v následující kapitole. Pozornost bude věnována také projektu *Slyšet jinak*, na kterém se Filharmonie Hradec Králové podílela.

Další osobnosti, které se v posledních osmi letech účastnili výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové, byli dirigenti: Andreas Sebastian Weiser, Ondřej Kukul, David Švec, Leoš Svárovský, Friedemann Riehle, Pavel Šnajdr, Irena Pithartová, Marek Štilec, Michal Hájek, Tomáš Novotný, Aleš Podařil, Peter Vrábel, Zbyněk Müller. Dále moderátoři a umělci: Ivo Kahánek, Štěpán Rak, Jarmila Rufertová, Miroslav Táborský a Igor Dostálek. Z významných osobností české kultury se podíleli na výchovných koncertech také houslisti Jaroslav Svěcený a jeho dcera Julie Svěcená, klavírista Matyáš Novák, flétnista Jiří Stivín a další.

Na výchovných koncertech účinkovaly také instituce, například balet Národního divadla a Balet HKH, Královéhradecký dětský sbor Jitro a žáci ZUŠ Na Střezině.

¹¹ Osobní rozhovor s Jiřím Radoněm, Hradec Králové 2016-04-25.

2.2.1 Miloš Alexandr Machek

Miloš Alexandr Machek se narodil v roce 1955. Už jako dítě hrál na několik hudebních nástrojů a zajímal se o všechny hudební žánry. Skládal hudbu ke školním představením.

V roce 1983 se stal dirigentem dnešní Filharmonie Bohuslava Martinů ve Zlíně, kde během sedmnáctiletého angažmá vytvářel koncepce výchovných koncertů. Pro školy natočil čtyřdílný komplet s názvem *Nástroje symfonického orchestru*. Byl často zván do Filharmonie Brno, kde vznikl zcela nový abonentní cyklus *Koncerty pro rodiče s dětmi*. Chopil se také vedení výchovných koncertů v Severočeské filharmonii v Teplicích a započal svoje projekty v Ostravě. Od roku 2007 realizuje výchovné koncerty v Hradci Králové.

Mnohaleté působení v Moravském divadle Olomouc inspirovalo Miloše Machka ke zcela nové koncepci výchovných koncertů. Vedle složky sluchové začínala do estetického zážitku pronikat postupně i složka vizuální. To se sice ze začátku nelíbilo orchestrálním hráčům, ale u dětí i pedagogů to mělo velký úspěch. Postupně se tak stává autorem, scénáristou, dramaturgem, režisérem, dirigentem i moderátorem.

Hlavním záměrem Miloše Machka je cílené rozvíjení dětské fantazie. Působí na mládež nenásilnou formou, a to nejen k poslechu vážné hudby, ale k umění jako takovému. Jeho inspirace v tvorbě výchovných koncertů pro děti je charakterizována názvy dvou knih Jana Ámose Komenského – *Škola hrou* a *Svět v obrazech*.

Machkovy koncerty pro mladší děti (školky a první stupeň základních škol) jsou podávány jako pohádkové příběhy. Miloš Machek si uvědomuje nutnost vizuálního vjemu mladého publika. Zpěváci v převlecích, herci a tanečníci se pohybují nejen na pódiu, na balkóně, ale i v hledišti mezi dětmi. Začleňují tak mladé posluchače do samotného děje. Konkrétně se jedná o tyto projekty: *Pohádka o zvířátkách*, *Království zlatého slunce*, *Den hraček*, *O kouzelné mošně*, *Santa Claus a andělské pírkó*, *Začarovaný hrad* a *Tajuplný ostrov*.

Při koncertech pro žáky starší (druhý stupeň základních škol a školy střední) zaujímá publikum svými crossovery¹². Představuje písně populárních Beatles, Queen, Pink Floyd, a dalších. Využívá vlastních aranží, ve kterých zapojuje celé symfonické těleso a také rockovou kapelu.¹³

¹² hudební žánr vzniklý mícháním žánrů ostatních

¹³ MACHKOVÁ, Rita. Socializace dětí a mládeže v nové koncepci výchovných koncertů. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce PhDr. Miroslav Jůzl Ph.D.

Rozhovor s Milošem Alexandrem Machkem:

Jak dlouho spolupracujete s Filharmonii Hradec Králové?

Moje první spolupráce na výchovných koncertech s Filharmonii Hradec Králové (dále jen FHK) začala v sezoně 2007/2008. Prvním projektem byl pohádkový pořad „O kouzelné mošně“, který je věnován malému Bohuslavovi Martinů, krásám Vysočiny a hlavně dětem s báječnou tvůrčí fantazií. Pořad vznikl původně pro Filharmonii Brno a jejich cyklus Koncerty pro rodiče s dětmi. Tento pořad však (jako všechny moje pořady) prošel celou řadou různých úprav během realizací, například kratších verzí koncertů pro mladé posluchače s různými orchestry.

Co mi utkvělo v paměti, byla skvělá spolupráce orchestru FHK hned od počátku projektu. Hráči se sami nejenže báječně bavili, ale především pochopili nutný úkol dobře spolupracujícího celku. Projekt „O kouzelné mošně“ je totiž nejen hudební pohádkou, ale částečně i divadelním představením.

Odkud pocházela iniciativa dělat výchovné koncerty zde, v Hradci Králové?

Předpokládám, že management FHK již měl zmonitorovány moje aktivity na poli výchovných koncertů s orchestry v Brně, Ostravě, Zlíně a Teplicích.

V Hradci Králové jsem realizoval bohužel pouze koncerty pro menší děti. Nemám na mysli samozřejmě předpremiéry mých pořadů pro starší ročníky z oblasti symfonického crossoveru. Je to dáno mou specializací na menší posluchače. Nicméně mám samozřejmě i koncepci pro starší děti. Tam se pohybujeme samozřejmě v jiných myšlenkových rovinách, od příběhů a vyprávění třeba až k hudebním workshopům, jako například Hudební baroko, Vídeňské tajnosti, Sny a vášně romantismu, Kartinky, aj.

Jaký máte dojem z posluchačů a atmosféry na výchovných koncertech v Hradci Králové?

V podstatě reakce dětí na moje pořady jsou vždy kladné, živé a někdy i hodně spontánní. Takto reagují i děti v Hradci Králové. Tím, že jsem v jedné osobě nejen dirigentem, ale i scénáristou, režisérem a moderátorem, mohu adekvátně reagovat na dané situace, měnit způsob komunikace, zaimprovizovat, urychlit či zkrátit text.

Při jednom z koncertů pro děti byl v Hradci neobsazený balkon a management udělal skvělý tah, když obsadil balkon seniory, kteří se rovněž úžasně bavili. Já vlastně píšu scénáře v několika úrovních, aby se bavili nejen děti, ale i rodiče nebo prarodiče, kteří s dětmi na koncerty chodí např. v Brně nebo Zlíně.

Jaké jsou Vaše plány do budoucna?

Mám v repertoáru cca 20 autorských projektů, které je třeba aktualizovat, udržovat, čistit, nebo adekvátně upravit dle prostředí děje. V současné době k mnohým z nich vznikají projekce na plátně, které vytváříme společně s mým asistentem, výtvarníkem a fotografem Martinem Foretníkem. Rovněž doplňuji notový archiv pro tyto projekty, upravuji partitury a notový materiál v daném nástrojovém obsazení a dělám aranže většinou pro děti v kratších verzích, což urychluje i samotnou práci s orchestrem. V této sezoně vznikl nový projekt pro starší děti „Sny a vášně romantismu“. Všechny nové projekty vznikají poměrně dlouho, systematicky a uvážene.¹⁴

2.2.2 Ilja Šmíd

Ilja Šmíd se narodil v roce 1952 v Plzni. Je hudebním organizátorem, dramaturgem, producentem a publicistou. Vystudoval Pedagogickou fakultu v Plzni, obor český jazyk a hudební výchova. Dále studoval hudební vědu na Filosofické fakultě University Karlovy v Praze a následně získal titul PhDr. v oboru hudební věda.

Od roku 1996 byl ředitelem Pražské komorní filharmonie, po roce 2006 Symfonického orchestru hlavního města Prahy. Je členem mezirezortní komise Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, členem přípravné komise pro účinnější podporu kultury při Ministerstvu kultury, dále členem Asociace hudebních umělců a vědců a členem České hudební společnosti.

Tvoří scénáře a moderuje hudebně vzdělávací pořady. Od roku 2000 připravuje a uvádí koncerty Pražské komorní filharmonie pro rodiče s dětmi v pražském Rudolfinu, spolupracuje s Českým rozhlasem a Českou televizí na hudebně vzdělávacích pořadech pro děti.¹⁵

Ve Filharmonii Hradec Králové moderoval výchovné koncerty v letech 2007–2009.

¹⁴ Internetová komunikace s Milošem Machkem 2016-02-15.

¹⁵ Český hudební slovník [online]. [cit. 2015-12-10]. Dostupné z:

http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=100179

2.2.3 Projekt *Slyšet jinak*

Unikátní projekt, kterého se Filharmonie Hradec Králové zúčastnila počátkem roku 2012, se jmenuje *Slyšet jinak*. Projekt vznikl na Katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V Hradci Králové se na projektu kromě filharmonie podíleli žáci a učitelé ZŠ a MŠ Hořiněves, ZŠ a MŠ Vrchlabí, gymnázia a SOŠ, SOU a VOŠ v Hořicích, Gymnázia J. K. Tyla v Hradci Králové a Taneční konzervatoře Duncan centre Praha.

Projekt byl rozdělen do tří částí, v lednu probíhal týdenní intenzivní seminář pro učitele hudební výchovy. Jeho smyslem bylo aktivní seznámení s cíli, principy, koncepty a metodami programu a jejich aplikací při vytváření kompozice. Učitelé měli možnost zažít a ověřit si cvičení, motivační postupy i týmovou práci při vytváření vlastních kompozic včetně jejich závěrečné prezentace. V průběžných reflexích byly probírány didaktické záměry, připomínky a postřehy všech zúčastněných. Na závěr byli učitelé vybaveni metodickými materiály pro další fáze.

Druhá fáze se odehrávala se žáky ve třídách. Výuka probíhala formou několika týdenního projektu v hodinách hudební výchovy, případně v dalších předmětech. Vrcholem byla tři koncertní představení, která se uskutečnila 3. dubna 2012, na nichž zazněly všechny žákovské kompozice.

Třetí, časově neomezená, fáze obsahuje začlenění elementárního komponování do systému výuky hudební výchovy. Na této fázi se již lektorský tým *Slyšet jinak* aktivně neúčastní a tak je jen na učitelích, jak s touto možností dále naloží.

Pro tento projekt byly vybrány kompozice dvou současných skladatelů, kteří se zároveň zabývají pedagogickou činností – Víta Zouhara¹⁶, jakožto zakladatele programu *Slyšet jinak*, a Tomáše Hanzlíka¹⁷.

Na rozdíl od tradičního výchovného koncertu se v tomto programu děti seznamují se skladbami aktivně, prostřednictvím elementárního komponování. Projekt upřednostňuje aktivní zapojení menšího počtu dětí před pasivním přijímáním hudby v rámci tradičního výchovného koncertu. Z tohoto důvodu byl projekt ekonomicky nevýhodný a již se v Hradci Králové neopakoval.¹⁸

¹⁶ Český skladatel a muzikolog, narozen 1966 v Brně

¹⁷ Český skladatel, narozen 1972 v Pardubicích

¹⁸ Osobní rozhovor s Markem Hrubeckým, Hradec Králové 2015-10-25.

2.2.4 Lukáš Hurník

Lukáš Hurník se narodil roku 1967 v Praze. Zde také studoval na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy hudební výchovu a český jazyk, zde také později získal titul Ph. D. v oboru Hudební teorie a pedagogika. Kompozici se učil od svého otce Ilji Hurníka¹⁹. Zabývá se hudební popularizací v České televizi²⁰ a v Českém rozhlase na stanici Vltava, kde je šéfredaktorem. Jeho rozhlasový pořad *Da capo* pojednává o hudebních pojmech. Lukáš Hurník je spoluautorem učebnic hudební výchovy pro základní a střední školy, autorem mnoha fejetonů v časopise *Harmonie* a popularizační knížky *Tajemství hudby – odtajněno*.²¹

V roce 2003 byly zahájeny pravidelné besedy o programech koncertů hodinu před samotným představením s Lukášem Hurníkem. I vzdělané publikum se mohlo dozvědět něco nového a ještě lépe se tak připravit na poslech. „Orchestr je to vynikající a jeho publikum také. To, co pořádám před koncerty, nejsou ani tak přednášky jako skutečné semináře. Diskutujeme, přeme se, hlasujeme, komentujeme nahrávky a videozáznamy, studujeme partitury a odvážně kritizujeme i ty nejgeniálnější skladatele. Potom jdeme na koncert a můžeme obdivovat, jak pečlivě se hradecká Filharmonie připravila. Vybírá si nejobtížnější skladby orchestrální hudby a hraje jako o život.“²²

Od roku 2013, kdy vznikla abonentní řada Oranžová, jsou pravidelně třikrát během sezóny pořádány sobotní odpolední koncerty pro rodiče s dětmi, kterými Lukáš Hurník provází.

Rozhovor s Lukášem Hurníkem:

Jak dlouho se věnujete výchovným koncertům, co Vás k tomu vedlo?

Vzhledem k tomu, že jsem studoval hudební výchovu a češtinu na pedagogické fakultě, snaha získávat pro vážnou hudbu nové publikum už ve mně byla docela brzy. Dělal to i otec a dědeček byl kantor celý život, takže ve mně kus nějakého pedagogického genu zůstal. Myslím, že první výchovné koncerty jsem dělal s Pražskou komorní filharmonií. Ten pojem výchovný koncert je trošku odrazující. Je to spíše takový nabízecký koncert. Snaha ukázat cestu

¹⁹ Ilja Hurník (1922 – 2013) byl český hudební skladatel, klavírista, významný hudební pedagog, dramatik a spisovatel.

²⁰ Pořady: Hudební laboratoř Marka Ebena a Lukáše Hurníka, Ti nejlepší z klasiky, Vinceró

²¹ Lukáš Hurník [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.hurnik.cz/syn.html>

²² Almanach orchestru, rozhovor s Lukášem Hurníkem pro MF DNES 2004-01-26

k tomu, s čím se děti třeba nikdy neseťkaly a nabídnout jim to.

Jak dlouho spolupracujete s FHK? Odkud pocházela iniciativa tyto koncerty vytvořit zde v Hradci Králové?

S Filharmonii Hradec Králové spolupracuji už dlouho, ale ne na výchovných koncertech pro děti a rodiče, ale na seminářích, které se dělávají před hlavní abonentní řadou koncertů. Vždycky o půl sedmé se sejdu s kupodivu stále větším okruhem posluchačů, kteří jdou na koncert. Připravuji je na to, co mají čekat, zařadím program do širšího kontextu. Zatímco sobotní koncerty pro děti a rodiče tady děláme teprve třetí rok a je to zase trochu něco jiného. Koncerty jsou totiž pro děti a rodiče současně, v publiku je polovina dětí a polovina dospělých a to není jednoduché, protože musíte volit slova tak, aby se žádná skupina posluchačů nenudila.

Co Vás motivuje vůbec dělat výchovné koncerty?

Za první republiky se lidé děsili, že na koncerty chodí šedivé hlavy neboli příliš stará generace a že brzy vymře. Ale samozřejmě se to nestalo, protože vážná hudba vždycky přitahuje dospělejší lidi a k tomu prostě musíte dozrát. Byli jsme tedy mnoho let optimističtí, že vždycky ta nová generace doroste, ale teď je situace najednou jiná. Klesá úroveň hudební výchovy. Děti jsou zavalovány velmi úzkým spektrem pop music z komerčních rádií a televizí. Masmedia jsou zaměřena na určitou cílovou skupinu, což znamená, že schopnost dětí vnímat nové žánry je čím dál horší. Výchovné koncerty, a uvědomují si to naštěstí snad všechny orchestry v republice, jsou tedy najednou strašně důležité, protože suplují hudební výchovu a jedině tak lze zajistit orchestrům nové publikum. Ještě před deseti lety to nutné nebylo, dnes už to nutné je.

Jaké jsou Vaše zásady při sestavování programu? Kdo je vlastně tvůrcem prvotní dramaturgie těchto koncertů?

Prvotní dramaturgii dělám já, nesoustředím se ani na období, ani na skladatele, hledám téma v běžném životě. Už se mi to osvědčilo, když jsem koncipoval učebnice hudební výchovy pro školy, které jsou postaveny na mimohudebních jevech, stejně jako třeba učebnice cizích jazyků. V jedné kapitole mám například téma bouře a vysvětluji akcenty, dynamiku, poukazuji na tympány a další hudební nástroje. Můžeme se díky tomu dotknout hudby od Vivaldiho, přes Beethovena až po Strausse. Tímhle způsobem postupuji i při tvorbě výchovného koncertu. Zvolím si tedy téma, které zdánlivě s hudbou nemá nic společného.

Jaké jsou vaše plány s výchovnými koncerty do budoucna?

Já doufám, že zde v Hradci budeme pokračovat. Doufám, že takové koncerty budou pokračovat i v Českých Budějovicích. Možnosti jsou na jednu stranu bezbřehé a na druhou stranu omezené, protože samozřejmě takový koncert není laciná záležitost. Je nutno sehnat nejen orchestr, ale také noty, případně sólisty. Co mě baví a těší na koncertech v Českých Budějovicích je, že vždycky jeden nebo dva diriguji sám, a to mi dává prostor. Můžu ledacos ukázat publiku, tak, jako to kdysi dělával Bernstein a Neumann.

S jakými dalšími orchestry pracujete?

V České filharmonii jsem komentoval generální zkoušky, které tam byly před koncerty, ale to už je publikum hodně vzdělané, takže mé průvodní slovo muselo být na vědeckější, hloubavější úrovni. Poté jsem dělal pravidelnou řadu výchovných koncertů s Talichovým komorním orchestrem, ale ten bohužel zbankrotoval.

Se kterou cílovou skupinou pracujete nejraději a proč?

Rozhodně bych to nerozlišoval věkem. Je právě zábavné, když jsou tam děti, střední generace i starší, ale asi nejradši mám lidi zvědavé. Vždycky to přirovnávám k tomu, že je to jako když vezmete někoho do restaurace s mořskými plody a postavíte před něj hromadu krevet. Ten člověk se na to podívá, vyděsí se, vezme tu krevetku, ukousne jí hlavu, zjistí, že to je naprosto nechutné a už se v životě toho jídla nedotkne. On totiž potřebuje někoho, kdo mu řekne, to se jí takto, tady se to musí vyloupnout, ta hlava se nejí, takhle si to očisti a ten člověk najednou zjistí, že je to vlastně ta největší pochoutka. A stejně tak je to s hudbou. První věc, kterou musíte udělat je, že pozvete lidi k večeři a potom řeknete, co k tomu nezbytně potřebují vědět. A když je v nich trochu vnímavosti, tak se chytí a už těžko bez toho budou schopni žít.²³

2.2.5 Paul Mauffray

Americký dirigent Paul Mauffray, narozený v roce 1968 pochází z Louisiany. Své hudební studium začal na New Orleans Center for Creative Arts. Studoval zde komponování, hru na klavír, hru na violoncello, hru na pozoun a další. Je absolventem Louisianské státní univerzity, studoval na Liebigově univerzitě v Giessenu, na Chigiho akademii v Sieně, na American Academy of Conducting v Aspen Colorado, v dirigentském semináři Sergia Celibidache na Gutenbergově univerzitě v Mohuči a magisterské studium

²³ Osobní rozhovor s Lukášem Hurníkem, Hradec Králové 2015-11-28.

hudební vědy na Masarykově univerzitě v Brně.²⁴ V Hradci Králové působil již v roce 1994, ale od roku 2013 sem jezdí pravidelně pořádat své výchovné koncerty a to zhruba čtyři ročně.

Rozhovor s Paulem Muffraym:

Jak dlouho se věnujete výchovným koncertům, co Vás k tomu vedlo?

Jak dlouho? Mohl bych říct, že celý život, protože když jsem byl na hudební škole, bylo naší povinností hrát před celou třídou a každý student musel také něco říct k té skladbě. Takže jsem před vystoupením vždycky zjišťoval něco zajímavého a celé třídě pak vysvětloval obsah a formu interpretovaného díla. U nás ve škole byli nejen muzikanti z katedry klasické hudby, ale také studenti hudby jazzové, takže jsem musel vysvětlit Mozartovu sonátu takovým způsobem, aby to ocenili i jazzoví hráči, kteří museli dělat to samé pro nás. Myslím, že opravdu od dětství jsem zvyklý na to, že hudba se má nejenom hrát, ale i sdělit nebo říkáte sdílet?

Jak dlouho spolupracujete s FHK? Odkud pocházela iniciativa?

Mé první zkušenosti s tímto orchestrem byly v roce 1994, kdy jsem musel zaskočít a dirigovat Příhody Lišky Bystroušky velmi neočekávaným způsobem. Neměli dirigenta a tak jsem šel na to. Ale první abonentní koncert se odehrál až v roce 1999, a už tehdy jsem navrhoval, že bychom to měli dělat i jako „výchovňák“. Kolem roku 2001 jsme dělali koncerty, které byly částečně abonentní a částečně pro rodiny s dětmi, předtím také veřejné generálky s mluveným slovem. Protože i když připravuji abonentní koncerty kdekoliv na světě, tak vždycky mluvím s publikem. Pro mě je nutné najít alespoň jednu skladbu, o které bych řekl pár slov. Nerad se otáčím zády k publiku.

Co Vás motivuje k vytváření výchovných koncertů?

Je to prostě láska k hudbě. Přál bych si, aby celý svět slyšel hudbu stejně jako já. Rád sdílím svou lásku k hudbě s publikem.

Jaké jsou Vaše zásady při sestavování programu? Kdo je tvůrcem prvotní dramaturgie koncertů? Co bývá Vaším hlavním záměrem?

Vždycky se snažím navrhnout svoji vlastní dramaturgii. Hledám skladby, o kterých si myslím, že mám co říct. Jsou i skladby, u kterých vím, že se to nedá sdělit jednoduchým způsobem. Není to žádná věda, prostě to, co miluji nejvíc, můžu nejlépe sdílet s ostatními.

²⁴ Paul Muffray [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné na: <http://www.paulmauffray.com/>

Změnil se Váš přístup k výchovným koncertům v průběhu času?

Nevím. Málo. Můžu říct, že dělám stejné programy s různými orchestry, s různým publikem a i když dělám koncert ráno a o hodinu později další koncert, všimnu si, když publikum nereaguje. Poznám, jestli mám říct něco rychleji, pomaleji, zřetelněji, důrazněji. Přizpůsobuji se aktuálně, jsem flexibilní.

Se kterou cílovou skupinou pracujete nejraději, proč?

Určitě posluchači starší patnácti let. I já jsem začal vnímat details v orchestru, až když mně bylo patnáct. Ve skupině starších posluchačů jsou lidé, kteří si mohou hned koupit lístky na další koncerty. Přijdou a pochopí: „Aha, takže Beethoven byl fakt genius, ta jeho hudba se dá poslouchat, já bych chtěl slyšet víc!“ a můžou druhý den přijít znovu a koupit si vstupenku. Samozřejmě že publikum, které je mladší patnácti let, potřebuje svoji hudební výchovu, jenže oni si nebudou schopni koupit vstupenky příští týden, ani příští rok.

S jakými dalšími orchestry pracujete?

Nejčastěji výchovné koncerty dělám ve Zlíně s Filharmonií Bohuslava Martinů. Spoustu výchovných koncertů jsem dělal také s Janáčkovou filharmonií v Ostravě, ale dirigoval jsem také v Plzni, Karlových Varech, PKF, Ústí nad Labem, Českých Budějovicích, Brně, vlastně skoro všude v České republice. Jsou jen dva pražské orchestry a dva mimopražské, které jsem zatím nedirigoval.

Jaké jsou Vaše plány do budoucna ohledně výchovných koncertů?

Měl jsem opravdu velký úspěch s Janáčkovým koncertem,²⁵ takže já bych strašně rád udělal něco jako „Janáček 2“.

Jaký máte dojem z posluchačů a atmosféry na koncertech v Hradci Králové?

Báječný.²⁶

²⁵ Seznamte se s Leošem Janáčkem!

²⁶ Osobní rozhovor s Paulem Muffraym, Hradec Králové 2016-03-01.

3. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

K objektivnějšímu zhodnocení výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové bylo využito dotazníkové šetření určené dvěma cílovým skupinám. První cílovou skupinou byli učitelé, kteří se svými žáky výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové navštěvují. Tito respondenti obdrželi elektronickou poštou žádost o vyplnění online dotazníku.²⁷ Adresy oslovených škol jsem získala od pořadatelů. Druhou cílovou skupinou byli žáci, kteří navštívili výchovný koncert Paula Mauffrayho 2. března 2016. Dotazníky jim byly distribuovány v tištěné formě bezprostředně po koncertu. Na základě výsledků byla zformulována doporučení pro zefektivnění další činnosti učitelů i filharmonie a navrženy metodické listy pro učitele i praktické listy určené žákům.

3.1 Cíle šetření

- Zjistit názory na výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové od učitelů i žáků, kteří koncerty navštěvují.
- Na základě výsledků zdůraznit přednosti i nedostatky výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové.
- Navrhnout řešení pro zlepšení budoucí činnosti.

3.2 Metody

Pro tento průzkum byla zvolena nejfrekventovanější metoda zjišťování údajů a to dotazník, písemné kladení otázek a získávání písemných odpovědí.²⁸

Respondenti z řad učitelů obdrželi dotazník o 15 položkách. První otázky se soustředily na nabídku a poptávku po výchovných koncertech, následující na kvalitu výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové. Dále otázky zjišťující přípravu a následné využití shlédnutých koncertů v hodinách hudební výchovy. Doplňující podotázky byly nepovinné.

Respondentům z řad žáků byl předložen dotazník o 14 položkách tvořených z 11 uzavřených otázek, dvou polouzavřených otázek a jedné otázky otevřené. První položky byly určené k diferenciaci škol, věku, pohlaví a zkušeností, ostatní pak hodnotily konkrétní zážitky z daného koncertu.

²⁷ <https://www.surveio.com/survey/d/V5Y8O7H6N4R3G0Z4T> 18.4.2016,

²⁸ Příloha B - Dotazník pro učitele, Příloha C - Dotazník pro žáky

3.3 Sběr dat

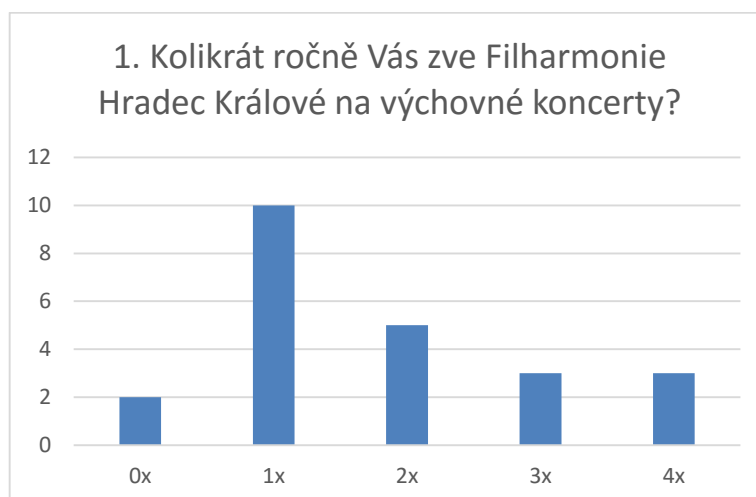
3.3.1 Dotazník č. 1

Vzorek:	Počet oslovených respondentů:	Počet získaných odpovědí:
Učitelé	52	23

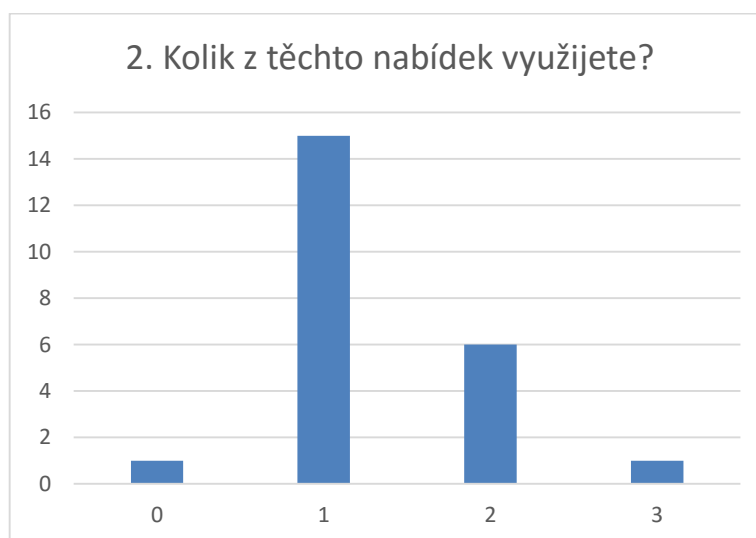
3.3.2 Dotazník č. 2

Vzorek:	Počet distribuovaných dotazníků:	Počet vrácených dotazníků:
Celkový počet žáků	400	295
ZŠ Brána, Nová Paka	40	24
ZŠ Habrmanova, Hradec Králové	30	0
ZŠ Milady Horákové, Hradec Králové	28	27
ZŠ Krčím, Nové Město nad Metují	140	126
Gymnázium Dobruška	55	43
SOŠ Hradec Králové	24	21
ZUŠ F. A. Šporcka, Jaroměř	8	6
ZUŠ Jičín	60	43
ZUŠ Úpice	18	5

3.4 Grafické zpracování

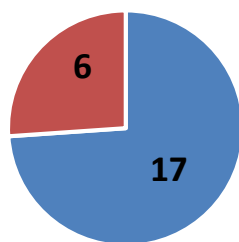

První otázka zjišťovala, jak často nabízí Filharmonie Hradec Králové školám možnost výchovné koncerty navštívit. Z průzkumu vyplývá, že průměrně rozesílá pozvání do škol na 1–2 koncerty za rok. Maximálně však 4krát. Při výběru dotazníků jsem narazila na dva učitele z Hradce Králové, které filharmonie na koncerty vůbec nezve, ale od známých se o této možnosti dozvěděli a koncert s žáky navštívili.

Většina dotazovaných učitelů využije přibližně jedno pozvání na koncert za rok.

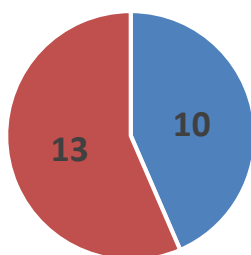
3. Považujete počet výchovných koncertů pořádaných Filharmonií Hradec Králové za dostačující?

■ Ano ■ Ne

17 respondentů z řad učitelů považuje počet výchovných koncertů pořádaných Filharmonií Hradec Králové za dostačující, 6 nikoliv.

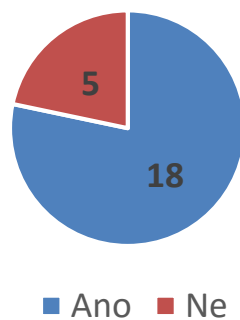
4. Přivítali byste, kdyby byly výchovné koncerty pořádaný častěji?

■ Ano ■ Ne

Více než polovina dotazovaných učitelů (13) by však nepřivítala častější pořádání výchovných koncertů Filharmonií Hradec Králové.

5. Připravujete žáky na výchovný koncert v předcházejících hodinách hudební výchovy?

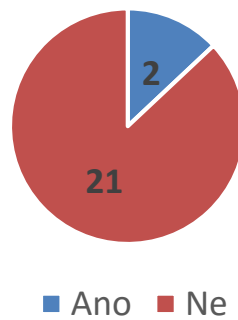

18 respondentů uvedlo, že se na výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové se svými žáky předem připravuje. Na nepovinnou, doplňující otázku, odpověděla už jen čtvrtina z nich.

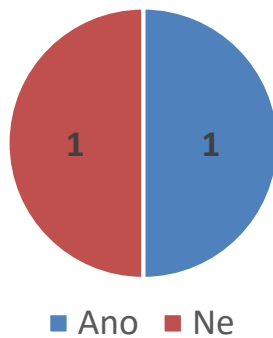
- „Pokud ano, jakým způsobem?“

- *Seznámím žáky s programem koncertu, zopakují s nimi hudební nástroje, pustíme si ukázky skladeb.*
- *Poučím žáky o návštěvě koncertu, podám základní informace k tématu koncertu.*
- *Pouštím ukázky z děl a zmíním se o souvisejících životopisech skladatelů.*
- *Seznámím třídu s tématem koncertu, přiblížím dobu, uvedu ukázky, seznámím s žánrem a hlavními představiteli.*

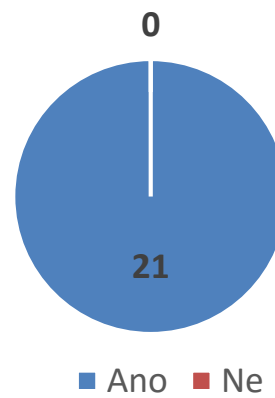
6. Obdrželi jste někdy metodické materiály k výchovným koncertům Filharmonie Hradec Králové?

6a. Pokud ano, byly dostačující?

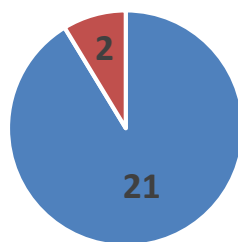

6b. Pokud ne, uvítali byste je?

21 dotazovaných nikdy neobdrželo metodické listy od Filharmonie Hradec Králové a všichni tito respondenti by je uvítali. 2 dotazovaní metodický materiál sice obdrželi, ale podle jednoho z nich dostačující nebyl.

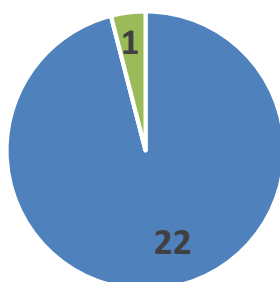
7. Tematické zaměření výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové
Vám připadá většinou:

■ přiměřené věku žáků ■ příliš náročné

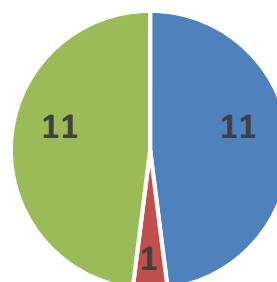
Tematické zaměření výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové připadá 21 učitelům, kteří se svými žáky koncerty navštěvují, přiměřené věku žáků. Zbylí 2 hodnotí koncerty jako příliš náročné.

8a. Průvodní slovo je většinou:

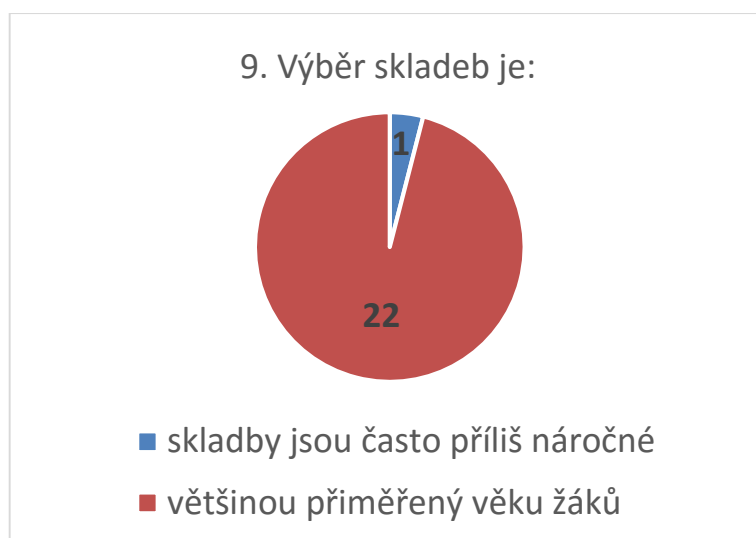
■ Srozumitelné ■ Příliš odborné

8b. Průvodní slovo je zároveň:

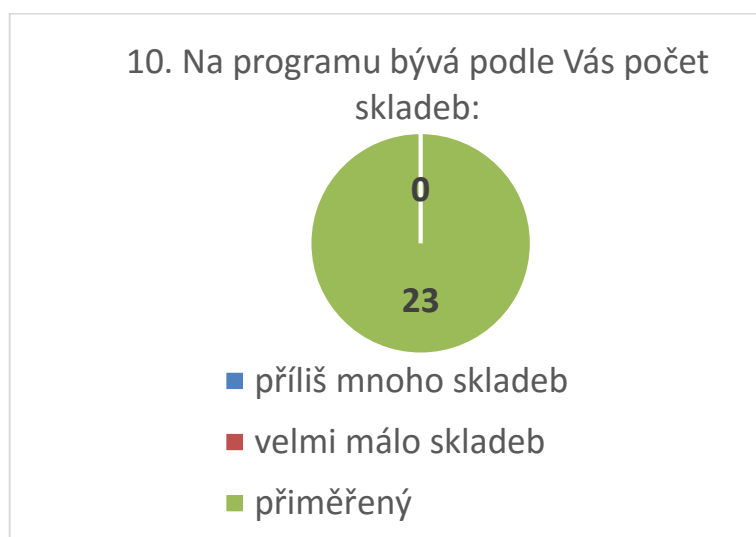

■ Přiměřené ■ Nudné ■ Zábavné

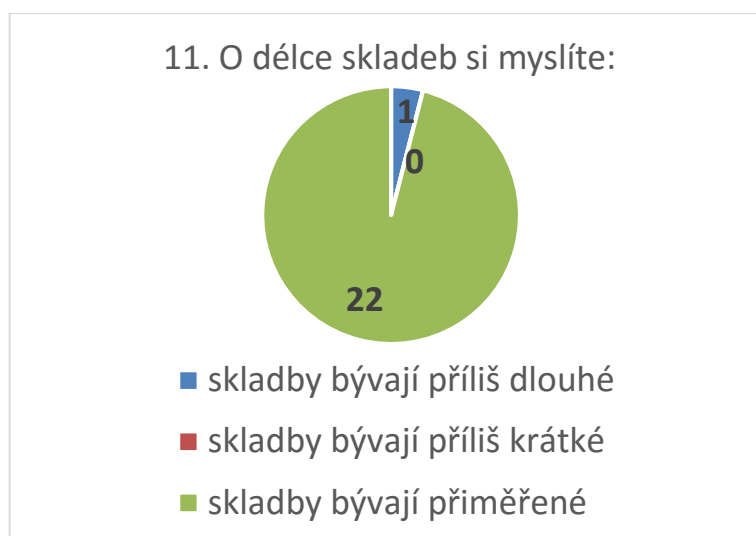
Průvodní slovo bylo hodnoceno ze dvou hledisek. Byla to srozumitelnost a poutavost. Naprostá většina tázaných (22) vyhodnotila průvodní slovo jako srozumitelné a jen 1 respondent je označil jako příliš odborné. To pravděpodobně úzce souvisí s výsledkem, že 1 dotazovaný označil průvodní slovo jako nudné. Zbylých 22 se rozdělilo přesně na půl mezi ty, kteří považují průvodní slovo za přiměřené a ty, pro které bylo zábavné.

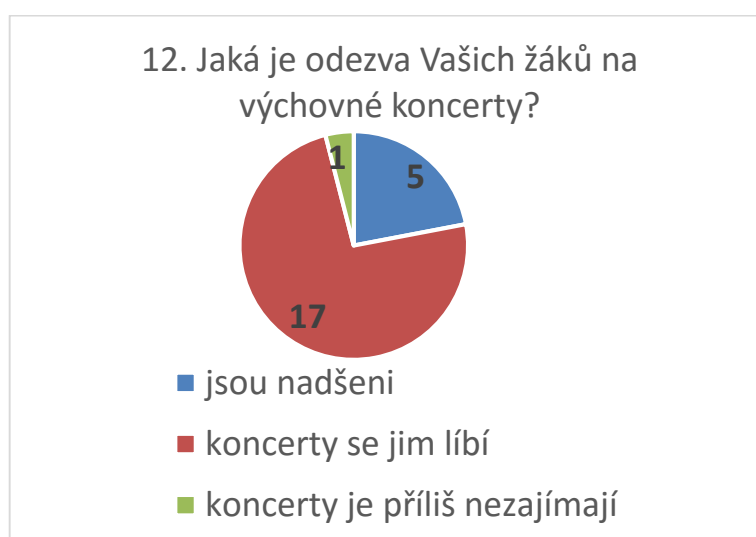
Výběr skladeb hodnotí naprostá většina dotazovaných (22) jako přiměřený. Jen 1 jako náročný.

Všichni dotazovaní se shodli na tom, že počet skladeb, které zaznívají na výchovných koncertech Filharmonie Hradec Králové, je přiměřený.

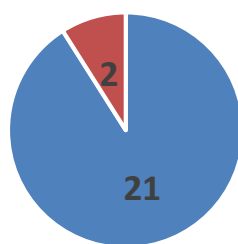

22 respondentů si myslí, že délka skladeb na těchto koncertech je přiměřená. Nikdo netvrdil, že jsou skladby příliš krátké, ale 1 vybral možnost, že skladby jsou příliš dlouhé.

Pouhých 5 učitelů má pocit, že odcházejí děti z výchovných koncertů nadšené. Dalších 17 učitelů si myslí, že se koncert dětem líbil a jen 1 tvrdí, že koncerty žáky příliš nezajímají.

13. Využíváte poznatky ze zhlédnutého koncertu v dalších hodinách hudební výchovy?

■ Ano ■ Ne

2 učitelé poznatky ze zhlédnutého koncertu v hodinách hudební výchovy nevyužívají, 21 učitelů ano. Následovala nepovinná doplňující otázka, kterou vyplnilo jen několik respondentů, kteří poznatky v hodinách využijí.

- „Pokud ano, jakým způsobem?“
- „Povídání o dojmech z koncertu, zopakování programu.“
- „Následná beseda o průběhu koncertu, opakování toho, co bylo na koncertě v průvodním slově řečeno. Doplnění ke skladatelům, další poslech, zasedací pořádek symfonického orchestru, chování žáků na koncertě, co žáky zaujalo.“
- „Další ukázky.“
- „Diskuze, řízený rozhovor, hodnocení ze strany žáků, motivace žáků ke hře na hudební nástroj.“
- „Využíváme ve výuce zkušenosti a postřehy z koncertu při probírání následujícího učiva: analýza skladeb, složení orchestru, role dirigenta, interpretační umění jednotlivých hráčů apod. Využíváme návštěvy koncertu také jako motivační nástroj.“

14. Hlavní význam výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové:

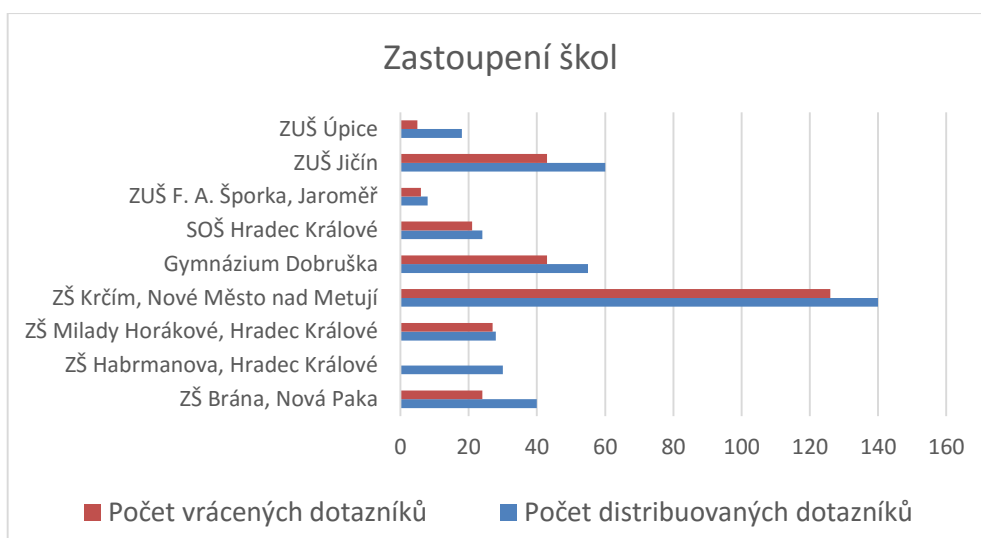
Hlavní význam spatřuje 8 učitelů v hudebním zážitku, 3 v osvojování základů společenského chování a jen 1 v nových poznacích, zbylých 11 označilo možnost jiné a doplnilo konkrétní významy, jež většina spatřovala v kombinaci výše zmíněných odpovědí.

- „Hudební zážitek, osvojení společenského chování, návštěva větších kulturních zařízení, živý poslech filharmonie.“
- „Hudební zážitek, společenské chování, vidí a slyší orchestr /nástroje/ i Filharmonii /koncertní sál/.“
- „Zážitek, poznatky, společenské chování, lásku k hudbě, užitek z hudby, doplnění výuky.“
- „Hudební zážitek i základy společenského chování, výlet z malé obce za kulturou.“
- „Všechny odpovědi + vybočení z dennodenní rutiny, příjemný zážitek s kamarády.“
- „Výchovné koncerty vždy spojují všechny tři Vámi výše uvedené významy.“
- „Myslím, že jsou to všechny tři body, které koncerty přinášejí.“
- „Myslím, že hudební zážitek i nové poznatky mají stejný význam.“
- „Všechny dané možnosti.“

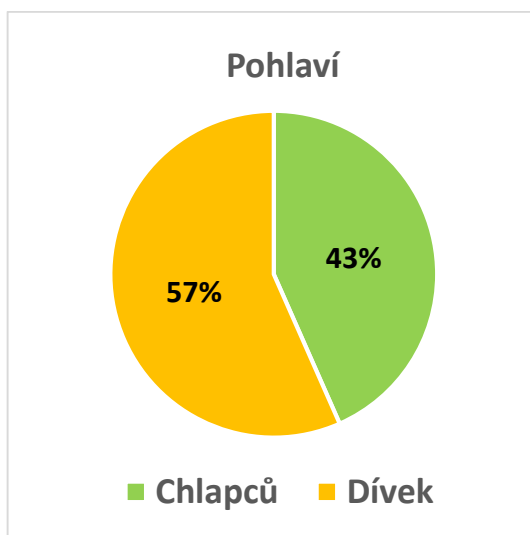
15. Vaše náměty na zkvalitnění spolupráce Filharmonie Hradec Králové a Vaší školy:

- *„Nabídka je dostačující, metodika k přípravě dětí na výchovný koncert vítána.“*
- *„Je na velmi dobré úrovni. Spokojenost.“*
- *„Zatím máme jen jednu zkušenost, loni jsme byli poprvé.“*
- *„Tematické koncerty jako doplněk učiva RVP.“*
- *„Spíš mám připomínku k moderování – velmi by prospěla koncertu role herce, který by s dirigentem vládl mluvenému slovu a rozbil tak monotónnost, do které se nutně koncert dostává, když celý koncert moderuje pouze dirigent. Scénář, vtipné glosy by edukativní koncerty oživil. Také bych uvítala ucelenou koncepci, věnovanou edukačním akcím a k tomu vydán informační materiál.“*

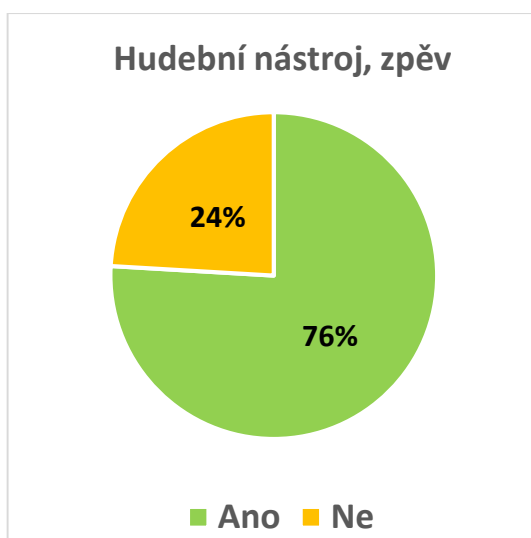
Zájem o ucelenou koncepci i metodické materiály k přípravě je z průzkumu patrný. Proto navrhnu pracovní listy, vztahující se ke koncertu a splním tím účel této práce, inspirovat pedagogy hudební výchovy při práci s návštěvou výchovných koncertů.

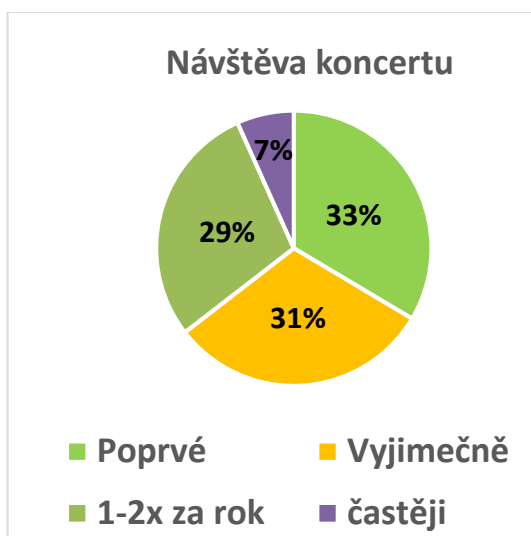
Publikum výchovného koncertu bylo hodně rozmanité. 59 % tvořili žáci základních škol, 22 % byli žáci základních uměleckých škol, 14 % studenti gymnázií a 5 % posluchačů byli studenti středních odborných škol. Nejmladšímu žákovi na tomto koncertě bylo 7 let, nejstaršímu 17 let. Ve výsledcích můžeme pozorovat zajímavý fakt, že žáci, kteří koncert navštívili v menší skupině (1 třída, případně vybraní žáci) odpovídají celkově pozitivnějším hodnocením koncertu, než žáci, kteří se koncertu zúčastnili jako součást velké skupiny.

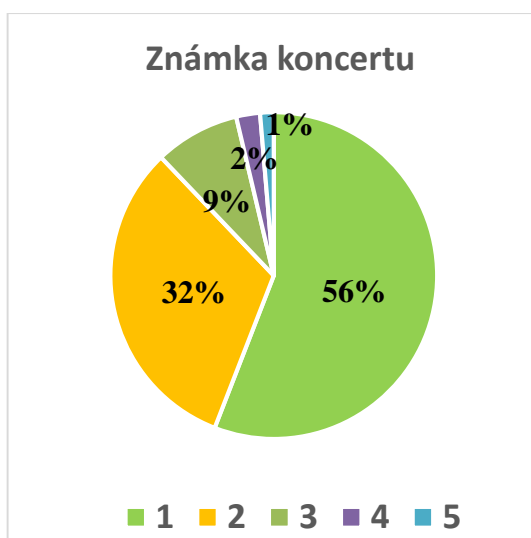
Počet chlapců byl 43 %, zatímco dívek bylo 57 %. V odpovědích chlapců i dívek nejsou pozorovány výrazné rozdíly.

Překvapivých 76 % žáků se někdy učilo hrát hudební nástroj nebo zpívat. Odpovědi jsou však zkreslené z důvodu velkého zastoupení základních uměleckých škol. Odečteme-li však tyto respondenty, stále nám zbývá nadpoloviční většina, která tvrdí, že se nějaké hudební disciplíně věnovala.

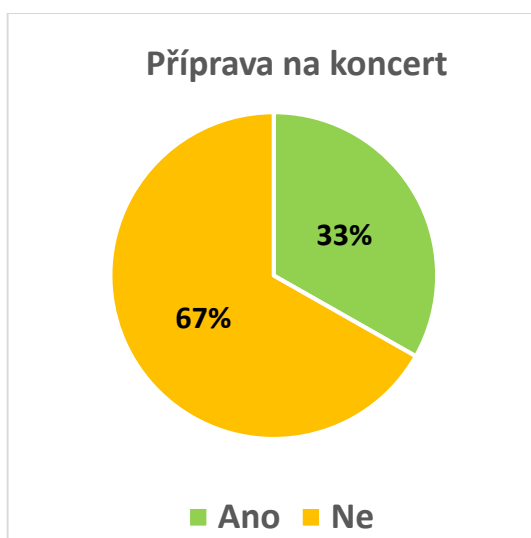
33 % respondentů bylo na koncertě vážné hudby poprvé. Výsledek je značně ovlivněn přítomností většiny žáků Základní školy Krčím, z níž tuto odpověď zvolila polovina respondentů. 31 % žáků navštěvuje koncerty výjimečně, 29 % průměrně 1–2 do roka a zbylých 7 % častěji. Odpověď častěji koreluje s žáky, kteří se učili (a pravděpodobně stále učí) hrát na hudební nástroj či zpívat.

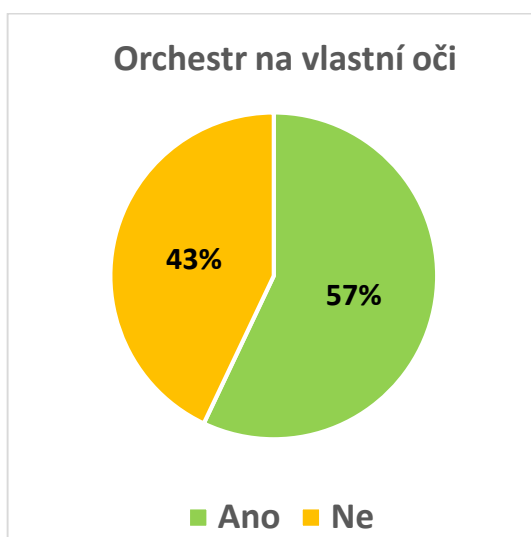
56 % dotázaných ohodnotilo koncert nejlepší známkou. 32 % dvojkou, 9 % trojkou. 2 %, která ohodnotila koncert čtyřkou a 1 % pětkou jsou právě žáci, kteří nikdy na nástroj nehráli, a ani se neučili zpívat.

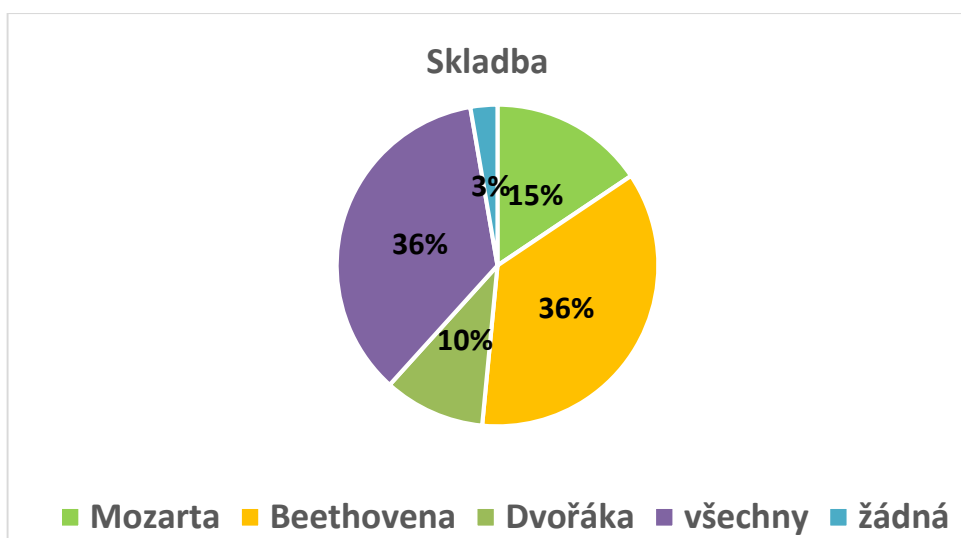
95 % žáků přítomných na koncertě již někdy předtím slyšelo některou ze skladeb, které zazněly. 5 % respondentů nepoznalo žádné dílo.

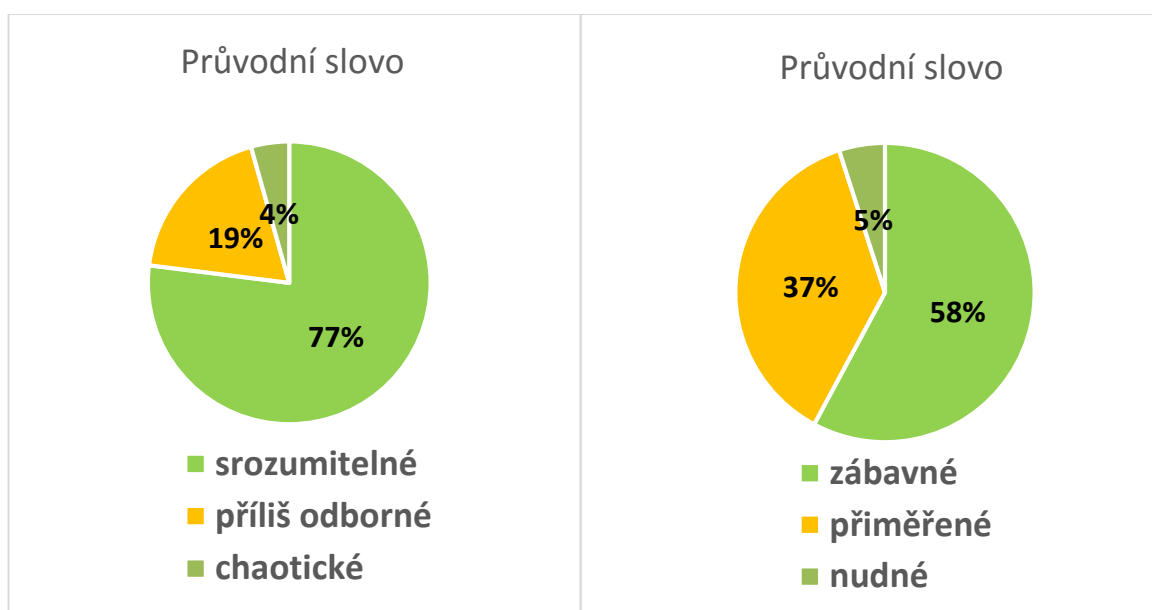
67 % dotazovaných se na koncert v předcházející hodině hudební výchovy nepřipravovalo. 33 % se tématu věnovalo ještě před návštěvou výchovného koncertu.

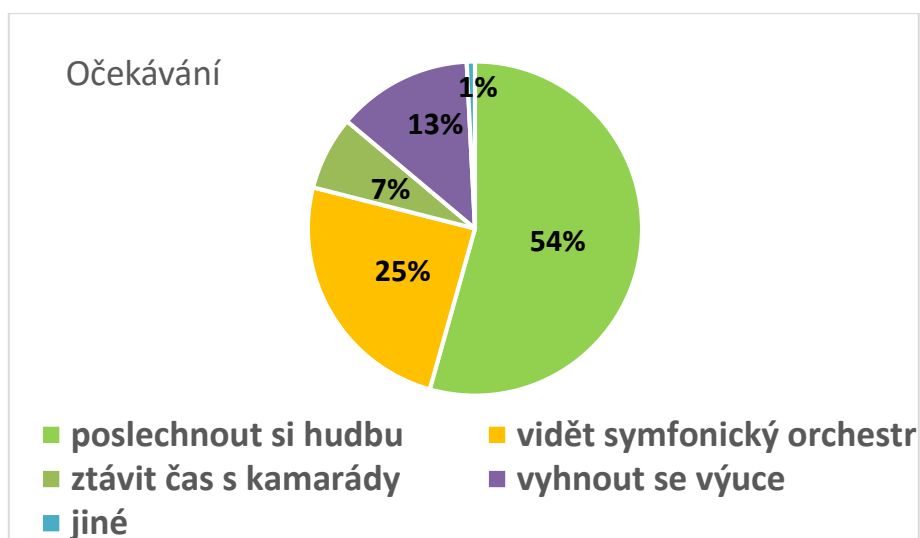
57 % žáků již někdy slyšelo hrát symfonický orchestr živě. 43 %, kterých neslyšelo, byli především žáci z malých měst.

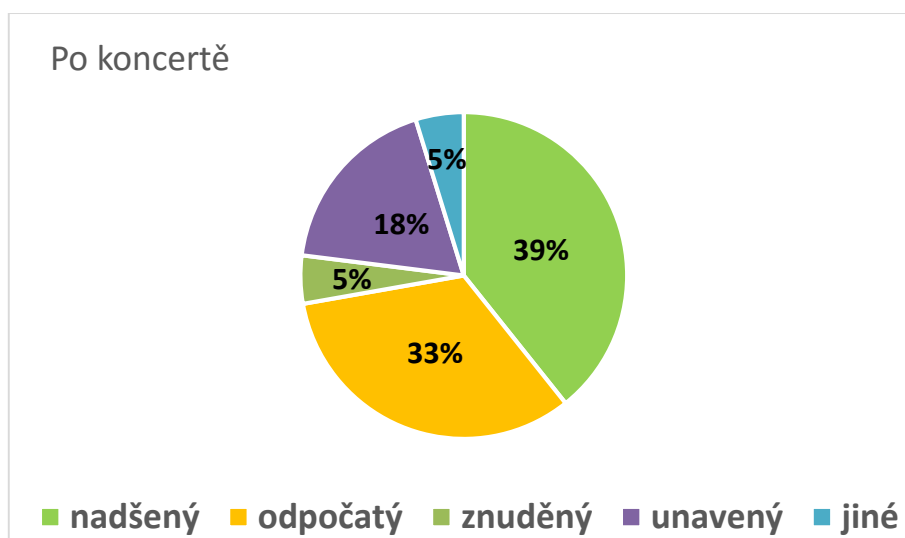
Na otázku, která skladba se Ti nejvíce líbila, odpovědělo 36 % posluchačů, že všechny, 36 % že Beethoven. Dalších 15 % sklidil Mozart, jen 10 % Dvořák a pouze 3 % vybrala možnost žádná. Tyto 3 % korelují s odpovědí žáků, kteří předem žádnou skladbu neslyšeli.

Průvodní slovo pana dirigenta Paula Mauffrayho mělo u žáků úspěch. 77 % respondentů jej označilo jako srozumitelné, 19 % jako příliš odborné a 4 % jako chaotické. 58 % žáků je označilo zároveň za zábavné, 37 % za přiměřené a 5 % za nudné.

54 % respondentů šlo na koncert s očekáváním poslechnout si hudbu, 25 %, aby vidělo symfonický orchestr, 13 % za účelem vyhnout se výuce a 7 % preferovalo trávení času s kamarády. 1 % dotazovaných označilo možnost jiné: „Bude to nuda.“ „Kulturní událost.“ „Pobavit se.“ „Musel jsem, ale nakonec jsem byl mile překvapen.“ „Kouknout se na spolužákovu mamku, jak hraje na housle“.

Z koncertu odcházelo 39 % žáků nadšených, 33 % odpočatých, 18 % unavených, 5 % znuděných a 5 % s jinými pocity: hladový (3x), s těšením se na McDonald (3x), spokojený (2x), rozespalý (2x), překvapený (2x), potěšený (1x), s dobrou náladou (1x), veselá (1x), nevím (1x), neutrální (1x), vysátý (1x), hudba krásně uspává (1x).

3.5 Výsledky průzkumu

Filharmonie Hradec Králové zve školy na výchovné koncerty jednou až dvakrát ročně. Učitelé využijí v průměru jednu nabídku za rok. Považují počet výchovných koncertů pořádaných Filharmonii Hradec Králové za dostačující a častěji by je ani nepřivítali. Většina učitelů žáky na výchovný koncert v předcházejících hodinách hudební výchovy připravuje, jen malé procento se ovšem vyjádřilo jakým způsobem. Využití poznatků z výchovných koncertů v dalších hodinách hudební výchovy potvrdila většina učitelů. Pedagogové oceňují kvalitu samotných koncertů Filharmonie Hradec Králové velmi pozitivně. Výběr tématu, skladeb a průvodního slova, to vše hodnotí učitelé spíše kladně. Pouze dva pedagogové obdrželi metodické materiály k výchovným koncertům Filharmonie Hradec Králové, z toho jeden tvrdil, že nebyly dostačující. Všichni dotazovaní by metodické materiály rádi uvítali.

Výchovného koncertu 2. 3. 2016 se zúčastnili žáci především ze základních a základních uměleckých škol, dále také žáci střední odborné školy a jednoho gymnázia. Žáci, kteří koncert navštívili, byli ze škol nejen z Hradce Králové, ale přijeli také z okolí (Nová Paka, Jičín, Úpice, Nové Město nad Metují, Dobruška). Dívek bylo na koncertě více než chlapců. Ukázalo se však, že pohlaví nemá takový vliv na hodnocení, jako například předchozí zkušenost s hudbou, ať už výuka hry na nástroj či výuka zpěvu nebo návštěvy koncertů. Koncert byl hodnocen velmi kladně. Naprostá většina žáků slyšela některou ze skladeb již předtím. Pouze necelá třetina žáků se na koncert v předcházející hodině připravovala. Více než polovina již předtím slyšela hrát orchestr na živo. Největší úspěch mělo u žáků Allegro con brio z Beethovenovy *Osudové symfonie*. Průvodní slovo bylo pro žáky srozumitelné, zábavné a přiměřené. Žáci šli na koncert s očekáváním slyšet živou hudbu a odcházeli z koncertu nadšení.

Ke zkvalitnění spolupráce Filharmonie Hradec Králové a školy by mohly přispět tematické koncerty jako doplněk učiva RVP, dále moderátor, který nedisiguje, ale oživuje monotónnost koncertů, ucelená koncepce věnovaná edukačním akcím s informačními materiály. Uvedu tedy jako výsledek své práce příkladové metodické listy²⁹, které by využití návštěvy výchovných koncertů ve výuce jistě pozdvihly.

²⁹ Příloha D - Návrhy metodických listů

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo získání a sjednocení informací o výchovných koncertech Filharmonie Hradec Králové, seznámení s nejvýznamnějšími osobnostmi a projektem *Slyšet jinak*. V příloze se nachází seznam všech výchovných koncertů orchestru od roku 2007, včetně jejich dramaturgie.

Závěrem bych ráda zhodnotila práci třech hlavních osobností, které se v současnosti podílejí na realizaci výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové.

Miloš Alexandr Machek se výchovným koncertům věnuje mnoho let. S Filharmonií Hradec Králové spolupracuje na výchovných koncertech pro školy sedmým rokem, ovšem v Brně, Ostravě, Zlíně a Teplicích dělá tyto koncerty mnohem déle. Snaží se tak přilákat nové posluchače k vážné hudbě. Jeho dramaturgie je koncipována jako pohádka či příběh. Jeho průvodní slovo je plné citového zabarvení, mění hlasy, tón řeči, tak aby děti zaujal. Samotný obsah řeči má vždy dokonale promyšlen a vyhýbá se udáváním hodnot. Rozhodně jeho představením nechybí spád, bývají velice pestrá po všech stranách. Dramaturgie je vždy vhodná pro děti i nezkušené dospělé. Optický zážitek může však odvádět pozornost dětí od hudby a fantazie.

Lukáš Hurník pochází z rodiny s pedagogickými kořeny. Výchovným koncertům se věnuje tedy prakticky od mala. S Filharmonií Hradec Králové spolupracuje dlouhou dobu na hudebních besedách před hlavní abonentní řadou. Výchovným koncertům pro rodiče s dětmi se s tímto orchestrem věnuje třetím rokem. Sám to ovšem výchovnými koncerty nenazývá, spíše koncerty „nabízejícími“. Snaží se těmito koncerty nahradit, jak sám říká, „špatně vedenou hudební výchovu na základních školách“, informovat nejen děti, ale i rodiče, přilákat nové posluchače na vážnou hudbu, dát jim návod, jak tuto hudbu pochopit. Jeho dramaturgie je koncipována originálně, inspiruje se vlastní učebnicí hudební výchovy, ve které jsou kapitoly věnovány mimohudební myšlence. Jeho vyjadřování je profesionální. Samotný obsah řeči někdy však strádá. Udáváním hodnot se někdy nevyvaruje. Chybí spád, logickou návaznost nahrazuje mimohudební téma. Dramaturgie není stabilní. Někdy není úplně vhodná pro děti ani nezkušené dospělé, někdy je dokonce těžko stravitelná i pro ty zkušenější, jindy je naopak velmi povedená. Lukáš Hurník aktivizuje hádankami a otázkami.

Paul Mauffray se již na konzervatoři v Americe učil svou hru komentovat, výchovným koncertům se věnuje řadu let. S Filharmonií Hradec Králové spolupracuje na dopoledních výchovných koncertech pro školy od roku 2013. Snaží se sdílet s publikem svou lásku k hudbě. Jeho dramaturgie je tím podstatně ovlivněna, vybírá si své oblíbené skladby

a autory, ke kterým vzhlíží. Nebojí se bádání, pátrání po detailech, rukopisech, původních partiturách. Paul Mauffray jako konferenciér zaujímá svou roztomilou americkou češtinou, která není dokonalá, ale je srozumitelná. Průvodní slovo ovšem bývá někdy dlouhé a příliš odborné. Aktivizuje posluchače otázkami.

Průzkum byl zaměřen na hodnocení výchovného koncertu žáky a hodnocení a postřehy učitelů. Z průzkumu vyplývá, že žáci i učitelé byli s koncertem spokojeni. Oslovení učitelé navštěvují se svými žáky průměrně jeden výchovný koncert ročně a častější pořádání koncertů by většina nepřivítala. Co by mohlo dopoledním výchovným koncertům pomoci prohloubit jejich smysl, je určitý soulad s rámcovým vzdělávacím programem a cílení koncertů pro jasně danou věkově omezenou skupinu posluchačů. Přípravu na koncerty v hodině učitelé přiznávají, zatímco žáci spíše popírají. Řešením by tedy mohly být pracovní listy, dělané na míru pro každý koncert, které by usnadnily učitelům přípravu a žákům by získané znalosti pomohly při koncertě zaměřovat jejich pozornost. Dále by to mohly být také pracovní listy, které by prověřily zážitek i ponaučení z koncertu.

Použitá literatura, prameny a internetové zdroje:

BARVÍK, Miroslav. *Jak poslouchat hudbu*, Praha 1962, 2. vydání, 140 s. ISBN 24-068-62

DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987, 124 s.

DRÁBEK, Václav. *Popularizace hudby*. Jinočany, 1992, 1. vydání, 133 s. ISBN 80-85467-84-4

HERDEN, Jaroslav. 1998. *Hudba jako řeč: O poslechu hudby ve škole i doma*. 1. Praha: Scientia. ISBN 80-7183-129-3.

FERENCOVÁ, Kateřina. *Metody práce s žákem na výchovných koncertech: bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, 2013, Vedoucí bakalářské práce PhDr. Blanka Knopová, CSc., 53 s.

GAVORA, Peter. *Výzkumné metody v pedagogice: příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 1996, 130 s. ISBN 80-859-3115-X. Kapitola 5. Dotazník (str. 53 - 64)

MACHKOVÁ, Rita. *Socializace dětí a mládeže v nové koncepci výchovných koncertů*. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce PhDr. Miroslav Jůzl

Ph.D.PUNCH, Keith. *Základy kvantitativního šetření*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, 86 s. ISBN 978-80-7367-381-9.

Český hudební slovník osob a institucí [online]. [cit. 2015-12-10]. Dostupné z: <http://www.ceskyhudebnislovník.cz>

Filharmonie Hradec Králové [online]. [cit. 2015-12-01]. Dostupné z: <http://www.fhk.cz/15/FHK/>

Slyšet jinak [online]. [cit. 2016-04-14]. Dostupné na: <http://slysetjinak.upol.cz/>

Příloha A - Abonentní řad a oranžová

Filharmonie
Hradec
Králové

HRAJEME
V BARVÁCH
HRADCE...

38. KONCERTNÍ SEZÓNA

ORANŽOVÁ

Abonentní řada oranžová
► SOBOTNÍ ODPOLEDNÍ KONCERTY
S LUKÁŠEM HURNÍKEM

Hudební IQ park pro vaši rodinu. Za školou ve škole muzikantského života. Najděte tři oříšky pro Lukáše Hurníka, čas odjezdů z nástupiště 93/4 a záhadný letopočet otevírající cestu do labyrintu hudebních omylů a vtipů. Holky, už znáte jméno svého prince z paláce sladkostí? Kluci, odvážíte se oživit Golema, obry nebo záhadného komtura? Víte, jak malá je nejmenší zobcová flétna? Změřili jste, jak rychle létá čmelák? Máme psací stroj, úžasně hudby zdroj...
Zaškrtněte, kdo koho vezme na koncert: a) prarodiče dětí, b) děti rodiče, c) budou tam všichni!

Lukáš Hurník

30 **Sobota 28. 11. 2015, 16.00 hodin**

Sál Filharmonie Hradec Králové

LOUTKY (A SOCHY)

Vzhůru na AUTOMATY DOKTORA COPPÉLIA,
s Debussyho MALÝM ČERNOUŠKEM do dětského koutku
a s Čajkovského LOUSKÁČKEM do paláce sladkostí
Uslýšíte serenádu nesmrtelného PUICINĚLY a píseň strašlivou O GOLEMOVI.
Uvidíte Wagnerova ZÁPOLENÍ OBRŮ i Mozartova KAMENNÉHO HOSTA.

Lukáš HURNÍK průvodní slova
Jiří BRŮČKLER baryton
Jan JANDA bas
Michael KUBEČKA bas
FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
Zbyněk MÜLLER dirigent

31 **Sobota 16. 1. 2016, 16.00 hodin**

Sál Filharmonie Hradec Králové

CHYBY V HUDBĚ

MOZARTOVY hudební žerty s falešnými notami, předčasný nástup
lesního rohu v BEETHOVENOVĚ Eroice, SMETANOVA smůla
s rakouskou hymnou, kulhající valčík v ČAJKOVSKÉHO Patetické symfonii,
BACHOVY nové šaty, cimmanovský život a dílo posledního a nejmenšího
potomka Johanna Sebastiana, P.D.Q. BACHA (1807 - 1742?).

Lukáš HURNÍK průvodní slova
FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
Andreas Sebastian WEISER dirigent

30 31

Sobota 2. 4. 2016, 16.00 hodin

Sál Filharmonie Hradec Králové

SÓLO PRO...

...HARFY věstců ze Smetanova Vyšehradu,
ANGLICKÝ ROH v Largu Dvořáka,
HOUSLE zpívající O věrném milování Radúze a Mahuleny,
KONTRABASY a TYMPÁNY v Beethovenově Deváté,
nejmenší ze ZOBCOVÝCH FLÉTEN ve Vivaldiho koncertu,
letička ČMEĚÁKA a kancelářský PSACÍ STROJ.

Lukáš HURNÍK průvodní slova
Michaela KOUDELKOVÁ zobcová flétna
Rudolf KUCHÁRIK psací stroj
Filip KUCHÁRIK vibraton
FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
Ondřej KUKAL dirigent

Michaela Koudelková

Filharmonie
Hradec
Králové

Příloha B - dotazník pro učitele

Vážený pane učiteli, vážená paní učitelko,

dovolte mi obrátit se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží ke zjišťování efektivity výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové a využití této spolupráce v hodinách hudební výchovy.

Dotazník je anonymní a všechny Vámi poskytnuté údaje budou použité výhradně pro potřeby mé bakalářské práce, jejíž téma je Výchovné koncerty Filharmonie Hradec Králové.

Za Vaši ochotu a čas strávený vyplněním dotazníku předem velice děkuji.

Alena Hübnerová

Studentka PdF Univerzity Hradec Králové

1. Jak často Vás zve Filharmonie Hradec Králové na výchovné koncerty? _____ / ročně
2. Kolik z těchto nabídek využijete? _____
3. Považujete počet výchovných koncertů pořádaných Filharmonie Hradec Králové za dostačující?
a) ano b) ne
4. Přivítali byste, kdyby byly výchovné koncerty pořádány častěji?
a) ano b) ne
5. Připravujete žáky na výchovný koncert v předcházejících hodinách hudební výchovy?
a) ano b) ne
- Pokud ano, jakým způsobem?

6. Obdrželi jste někdy metodické materiály k výchovným koncertům Filharmonie Hradec Králové?

a) ano b) ne

- Pokud ano, byly dostačující? a) ano b) ne

- Pokud ne, uvítali byste je? a) ano b) ne

7. Tematické zaměření výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové Vám připadá většinou:

a) přiměřené věku žáků

b) příliš náročné

8. Průvodní slovo je většinou:

a) srozumitelné

b) příliš odborné

c) chaotické

a) zábavné

b) přiměřené

c) nudné

9. Výběr skladeb je:

a) většinou přiměřený věku žáků

b) skladby jsou často příliš náročné

10. Na programu bývá podle Vás počet skladeb:

a) přiměřený

b) příliš mnoho skladeb

c) velmi málo skladeb

11. O délce skladeb si myslíte:

a) skladby bývají přiměřené

b) skladby bývají příliš dlouhé

c) skladby bývají příliš krátké

12. Jaká je odezva Vašich žáků na výchovné koncerty?

a) jsou nadšeni

b) koncerty se jim líbí

c) koncerty je příliš nezajímají

13. Využíváte poznatky ze shlédnutého koncertu v dalších hodinách hudební výchovy?

a) ano b) ne

- Pokud ano, jakým způsobem?

14. V čem spatřujete hlavní význam výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové?

a) hudební zážitek

b) nové poznatky

c) žáci si osvojují základy společenského chování

d) jiné: _____

15. Vaše náměty na zkvalitnění spolupráce Filharmonie Hradec Králové a Vaší školy:

Příloha C - dotazník pro žáky

1. Škola:
2. Věk:
3. Jsem: a) chlapec b) dívka
4. Učil/a ses hrát na nějaký hudební nástroj či zpívat? a) ano b) ne
5. Jak často navštěvuješ koncerty vážné hudby?
 - a) dnes poprvé
 - b) výjimečně
 - c) 1-2x za rok
 - d) častěji
6. Jak bys oznámkoval/a koncert: 1 2 3 4 5
7. Slyšel/a jsi už někdy předtím některou ze skladeb? a) ano b) ne
8. Přípravovali jste se na koncert v předcházející hodině hudební výchovy?
 - a) ano b) ne
9. Slyšel/a jsi už někdy předtím živě hrát symfonický orchestr? a) ano b) ne
10. Která skladba se Ti nejvíc líbila? Skladba od:
 - a) Wolfganga Amadea Mozarta
 - b) Ludwiga van Beethovena
 - c) Antonína Dvořáka
 - d) všechny
 - e) žádná

11. Průvodní slovo pana dirigenta Paula Mauffrayho Ti připadalo:

- a) srozumitelné
- b) příliš odborné
- c) chaotické

12. Průvodní slovo pana dirigenta Paula Mauffrayho Ti připadalo zároveň:

- a) zábavné
- b) přiměřené
- c) nudné

13. S jakým očekáváním jsi šel/šla na koncert?

- a) poslechnout si hudbu
- b) vidět symfonický orchestr
- c) strávit čas s kamarády
- d) vyhnout se vyučování ve škole
- e) jiné: _____

14. S jakými pocity jsi z koncertu odcházel/a?

- a) nadšený
- b) odpočatý
- c) znuděný
- d) unavený
- e) jiné: _____

Příloha D - Návrhy metodických listů

PRACOVNÍ LIST PRO UČITELE (před návštěvou koncertu)

- Filharmonie – brainstorming³⁰.
- Podívejte se na svůj pracovní list. Proč máte hudební nástroje řazené tímto způsobem?

A- flétna, pikola, hoboj, anglický roh, klarinet, fagot, kontrafagot

B- lesní roh, trubka, pozoun, tuba

C- tympán, velký buben, malý buben, činely, triangel

D- housle, violy, violoncella, kontrabasy, harfa

- Dechové dřevěné nástroje: flétny a pikola, hoboje a anglický roh, klarinety, fagoty a kontrafagot
- Dechové žesťové nástroje: lesní rohy (horny), trubky, pozouny (trombóny), tuba
- Bicí nástroje: tympány (kotle), velký buben, malý buben, činely, triangel
- Strunné nástroje: smyčcové: (první a druhé) housle, violy, violoncella, kontrabasy

drnkací: Harfa

- Hra *BINGO!* Žáci si náhodně vyberou 9 nástrojů z výše zmíněných nástrojů a zapíší je do tabulky. Učitelka použít ukázky zvuků jednotlivých nástrojů.³¹ Žák musí poznat nástroj, pokud je to jeden z těch, které má v tabulce, přeškrtně ho. Žák, který prvně vyškrtná celou svou tabulku, vyhrává. Je však potřeba kontroly učitelem, zda nástroje, které typoval, skutečně již zazněly.

30 Burza nápadů. Každá řekne, co ho napadne, když se řekne filharmonie.

31 Doporučené stránky s ukázkami zvuku hudebních nástrojů:

<http://www.dsokids.com/listen/by-instrument/.aspx>

http://www.musictechteacher.com/music_learning_theory/music_instruments.htm

- Seznámení žáků se skladateli, které na koncertě uslyší. Něco o životě, ukázky nejznámějších skladeb, například:

Wolfgang Amadeus Mozart	Ludwig van Beethoven	Antonín Dvořák
klasicismus	klasicismus - romantismus	romantismus
Salzburk (Rakousko)	Bonn (Německo)	Nelahozeves (Čechy)
Skládal ještě než uměl noty.	Ohluchnul, ale psal dál.	Světově proslulý Čech.
Malá noční hudba	Óda na radost	Symfonie <i>Z nového světa</i>

- Jak vzniká hudba a co je sonátová forma?

Tak jako spisovatel se nejdřív musí naučit písmenka, tak skladatel noty. Tak jako spisovatel z písmen skládá slova, skladatel vytváří z not motivy. Tak jako ze slov spisovatel tvoří věty, skladatel z motivu dělá témata. Z vět pak vznikne kniha, stejně jako z témat skladba. Forma může být různá a výchovný koncert, na který se chystáme, bude věnován formě sonátové. Tu bychom mohli přirovnat k vyprávění. Co má mít správné vyprávění? Úvod, zápletku a rozuzlení. Stejně tak skladba, jen se tomu jinak říká. Expozice (uvedení dvou nebo tří kontrastních témat), provedení (skladatel zpracovává myšlenky z expozice, „souboj“ témat, jejich obměňování) a repríza (návrat myšlenek z expozice ve stejném pořadí). O tom už Vám ale více poví pan dirigent příští týden.

- Jak se chodí oblečený na koncerty? Jak se tam budete chovat? Kdy se hodí tleskat? Co se během produkce nehodí? Čemu budete věnovat pozornost? Vypnutí telefonu, nejen zvuk, ale i světlo může ostatní rušit!
- MOTIVACE – chování na koncertě bude dodatečně oznámkované a bude mít vliv na vysvědčení, stejně jako následný test, který prověří pozornost při vystoupení filharmonie.

PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKY (před návštěvou koncertu)

A- flétna, pikola, hoboj, anglický roh, klarinet, fagot, kontrafagot

B- lesní roh, trubka, pozoun, tuba

C- tymbán, velký buben, malý buben, činely, triangl

D- housle, violy, violoncella, kontrabasy, harfa

BINGO

Wolfgang Amadeus Mozart	Ludwig van Beethoven	Antonín Dvořák

ETIKETA NA KONCERTĚ FILHARMONIE:

- 1) TLESKÁM: a) když přichází orchestr b) když hrají opravdu rychle c) po každé větě d) po každé skladbě e) když se někomu podaří sólo během skladby f) když přichází dirigent g) když odchází orchestr h) když odchází dirigent i) když se mi to líbí j) když se mi to nelíbí

- 2) BĚHEM KONCERTU NENÍ VHODNÉ:

- 3) ZAKROUŽKUJ, které oblečení se nehodí na dopolední koncert: a) džíny b) kravata
c) plesové šaty d) sukně e) košile f) motýlek g) sako h) kraťasy i) šustáky j) tepláky

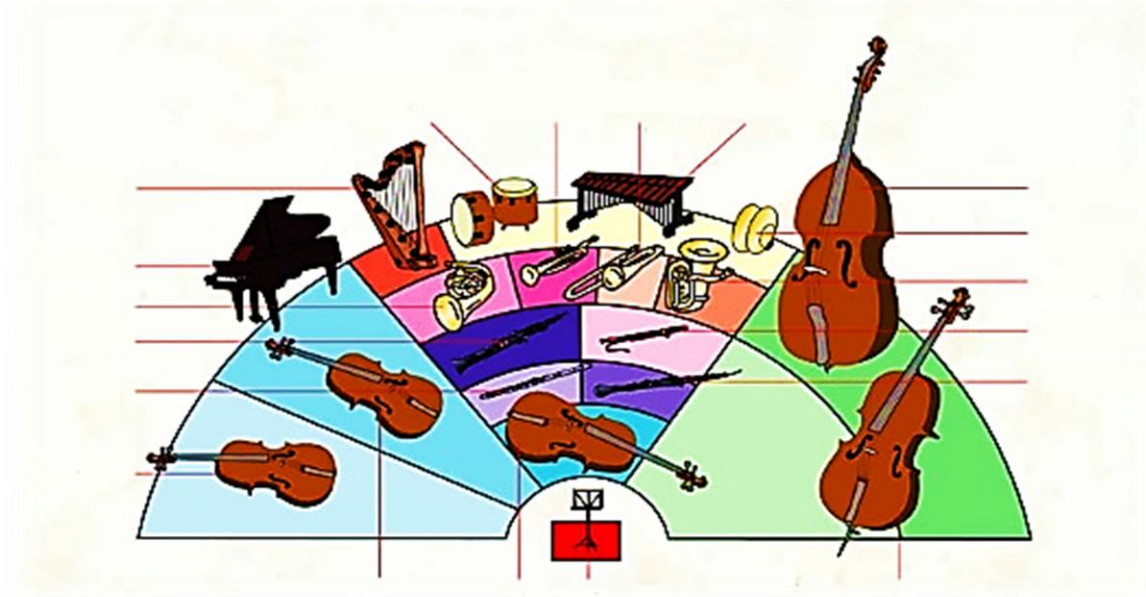
PRACOVNÍ LIST PRO UČITELE (po návštěvě koncertu)

- Schéma orchestru
- Slohová práce (mladší žáci vypravování, starší žáci recenze, fejeton, úvaha)
- Sebehodnocení chování žáků na koncertě
- Křížovka:
 - 1) První část sonátové formy, 2-3 kontrastní témata. (EXPOZICE)
 - 2) Poslední část sonátové formy. (REPRÍZA)
 - 3) Nejdramatičtější skladbu koncertu „*Osudovou symfonii*“ napsal (LUDWIG) van Beethoven.
 - 4) Slyšeli jsme symfonický orchestr, který se jmenuje (FILHARMONIE) Hradec Králové.
 - 5) Téma koncertu bylo sonátová (FORMA).
 - 6) (HUDBA), kterou jsme slyšeli, byla živá, nikoli reprodukováná.
 - 7) První dílo, jež zaznělo, napsal (WOLFGANG) Amadeus Mozart.
 - 8) Všechny tři věty, které jsme slyšeli, byly součástí (SYMFONIE).
 - 9) (PROVEDENÍ) jakožto prostřední část sonátové formy, obsahuje soubor témat, modulace.
 - 10) Český skladatel, jehož dílo jsme slyšeli, se jmenoval (ANTONÍN) Dvořák.
 - 11) Nejpočetnější nástrojovou skupinou byly strunné nástroje (SMYČCOVÉ).

TAJENKA: Paul Muffray – dirigent a moderátor výchovného koncertu.

PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKY (po návštěvě koncertu)

DOPLŇ DO SCHÉMATU SYMFONICKÉHO ORCHESTRU NÁZVY NÁSTROJŮ:

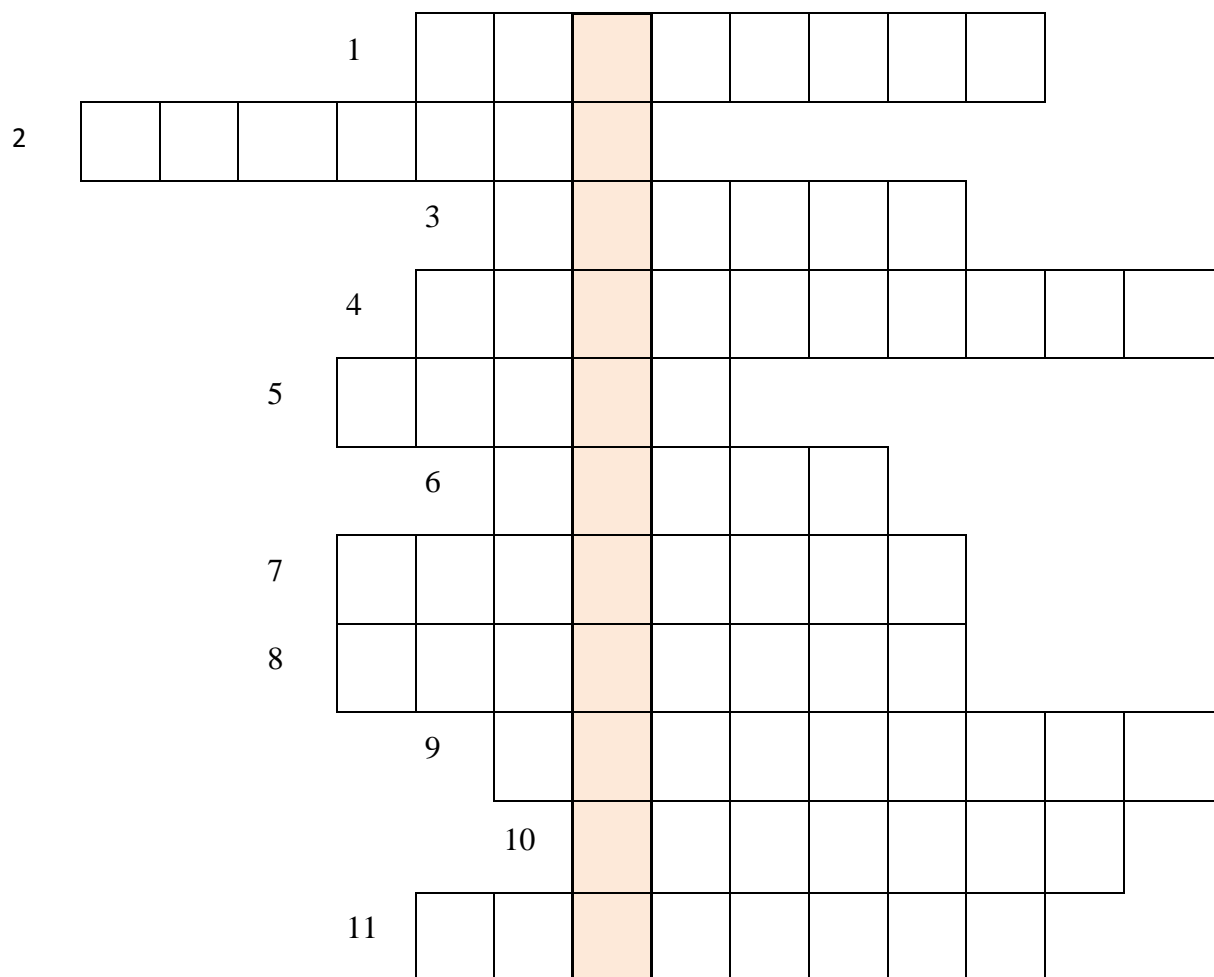
HODNOCENÍ KONCERTU:

Jak se mi koncert líbil. Co mě nejvíce zaujalo a proč? Co by se mi líbilo jinak a proč?

SEBEHODNOCENÍ:

Jak jsem se na koncertě choval/a. Co bylo správně, co bych příště mohl/a udělat lépe?

KŘÍŽOVKA

Co/ kdo je to? _____

Příloha E - Seznam výchovných koncertů Filharmonie Hradec Králové

Úterý 23. 1. 2007 9.00, 11.00

Středa 24. 1. 2007 9.00, 11.00

Wolfgang Amadeus Mozart

Zpěv zajišťuje Dr. Ilja Šmíd

Klavír Kristina Stepsajuková

Průvodní slovo Ilja Šmíd

Dirigent Aleš Podařil

Don Giovanni, předehra

Symfonie č. 1 Es dur K.16, III. Presto

Koncert pro klavír a orchestr č. 20 d moll K.466, pouze repríza z 1. věty

Malá noční hudba K.525, 1. Allegro, 3. Menuetto. Allegretto

Kouzelná flétna, árie Papageny a Papagena z finále 2. jednání

Symfonie č. 38 D dur K.504 - „Pražská“, I. Allegro, III. Presto

Čtvrtek 12. 4. 2007 9.00, 11.00

Pátek 13. 4. 2007 9.00, 11.00

Návštěva v zoo

Zpěv Zuzana Pálenská, Helena Kostelecká

Dirigent Miloš Machek

Petr Iljič Čajkovskij Trepak z baletu „Louskáček“

Oskar Nedbal Vosí tanec z „Pohádky o Honzovi“

Johann a Josef Straussovi Drnkaná polka

Modest Petrovič Musorgskij Tanec kuřátek z „Obrázků z výstavy“

Gioacchino Rossini (arr. Miloš Machek) Kočičí duet

Igor Stravinskij Ruské scherzo

Ludwig van Beethoven Slavík, kukačka a křepelka z „Pastorální symfonie“

Bohuslav Martinů Tanec lva, Tanec malé myšky, Tanec krahujce z baletu „Špalíček“

Ladislav Odstrčil Slon a kolibřík groteska pro tubu a pikolu

Edvard Hagerup Grieg Solvejžina píseň z dramatu „Peer Gynt“

Petr Skoumal Když jde malý bobr spát

Petr Iljič Čajkovskij Trepak z baletu „Louskáček“

Úterý 14. 10. 2008 9:00, 11:00 hod.

JAK ŠLA HUDBA STALETÍMI aneb EPOCHÁLNÍ EPOCHY - Klasicismus

Ilja Šmíd průvodní slovo

Matyáš Novák klavír

David Švec dirigent

Jan Václav Hugo Voříšek - Symfonie D dur, op. 24, IV. Finale. Allegro con brio

Wolfgang Amadeus Mozart - Koncert pro klavír a orchestr č. 6 B dur K.238, III. Rondeau.
Allegro

Josef Mysliveček - Symfonie D dur, II. Andante, III. Presto

Jaroslav Krček - Vánoční muzika

Muzio Clementi, arr. J. Krček - Sonatina C dur op. 36, č. 1

Jiří Antonín Benda - Ariadna na Naxu, melodram (úryvek)

Joseph Haydn - Symfonie č. 1 D dur „Lukavická“, III. Finale. Presto

Ludwig van Beethoven - Symfonie č. 7 A dur, op. 92, IV. Finale

Sobota 18. 10. 2008 15:00 hod.

Miroslav Táborský vypravěč

Peter Vrábel dirigent

Peter Breiner - Beatles Concerto Grosso (výběr)

Sergej Prokofjev - Pět a vlk, hudební pohádka pro děti op. 67

Pátek 28. 11. 2008 9:00, 11:00 hod.

O kouzelné mošně

Marika Žáková soprán

Pavel Plašil klarinet

Petra Chmelařová pikola

Miloš Machek dirigent a moderátor

Antonín Dvořák - Rusalka, árie Rusalky z 1. jedn. – „Měsíčku na nebi hlubokém“

Vítězslav Novák - Slovácká svita op. 32, 2. Mezi dětmi

Modest Petrovič Musorgskij / Maurice Ravel - Obrázky z výstavy, Gnomus

Zdeněk Fibich - Selanka pastorale pro klarinet op. 16

Bohuslav Martinů - O kouzelné mošně

Antonio Vivaldi - Koncert C dur pro pikolu

Modest Petrovič Musorgskij - Noc na Lysé hoře

Frank Churchill - Sněhurka a sedm trpaslíků

Milan Holomek - Fox-polka pro čtyři kontrabasy

Sobota 17. 1. 2009 15:00 hod.

Jiří Stivín sólista

Jakub Kubín baryton

Soubor zobcových fléten ZUŠ Na Střezině Krásné dívky

Spoluúčinkují žáci ZUŠ Na Střezině ze třídy Mgr. Hany Hermannové

Ondřej Kukul dirigent

Johann Sebastian Bach - Suita (Ouvertura) č. 2 h moll BWV 1067, 5. Polonaise, 7. Badinerie

Wolfgang Amadeus Mozart - Kouzelná flétna, árie Papagena z 1. jedn. – „Der Vogelfänger bin ich ja“

Improvizace sólisty na různé druhy fléten

Wolfgang Amadeus Mozart - Andante pro flétnu K.315

Improvizace na zobcové flétny, sólisté + děti ze ZUŠ Na Střezině, na úvod samostatné číslo souboru zobcových fléten

Joseph Haydn - Symfonie Es dur Hob.I:22 – „Filozof“, 2. Presto

Antonio Vivaldi - Koncert pro flautino C dur op. 44/11 R.443

Úterý 24. a středa 25. 2. 2009 9:00, 10:30 hod.

Návštěva z vesmíru

Martin Šujan bas

Pavel Herzog trubka

Miloš Machek dirigent a moderátor

Gioacchino Rossini - Semiramis, předehra
Aram Chačaturjan - Šavlový tanec z baletu Gajane
Wolfgang Amadeus Mozart - Kouzelná flétna, árie Papagena – „Ein Mädchen oder Weibchen“
Johann Strauss - Bez starosti, rychlá polka op. 271
Antonín Dvořák - Rusalka, árie Vodníka ze 2. jedn. – „Běda, běda“
Georg Friedrich Händel - Hudba k ohňostroji HWV351, La Réjouissance
Leoš Janáček - Suita pro smyčce, 5. Adagio (úprava M. Machek, bez úvodu a závěru)
Augustín Lara - Granada
John Williams - Indiana Jones

Úterý 7. 4. 2009 9:00, 10:30 hod.

JAK ŠLA HUDBA STALETÍMI aneb EPOCHÁLNÍ EPOCHY - Romantismus

Ilja Šmíd průvodní slovo

Iva Středová housle

Eva Suchánková klavír

Královéhradecký dětský sbor Jitro

Jiří Skopal sbormistr

David Švec dirigent

Michail Ivanovič Glinka - Ruslan a Ludmila, předehra

Vo polje berjozinka stajala, rus. lidová

Fryderyk Chopin - Etuda F dur op. 10 č. 8

Hector Berlioz - Fantastická symfonie, 1. věta, Allegro agitato a appassionato assai

Hector Berlioz - Fantastická symfonie, 2. Na plese

Pablo de Sarasate - Cikánské melodie pro housle op. 20 (pouze rychlá část)

César Franck - Panis angelicus

Gioacchino Rossini - Vilém Tell, předehra (část)

Bedřich Smetana - Prodaná nevěsta, úvodní scéna (Proč bychom se netěšili) z 1. jedn.

Sobota 24. 10. 2009, 15.00 hod.

Království zlatého slunce

Pohádka o tom, že dobro a pravda vítězí ne silou a mečem, ale moudrostí a láskou.

Marek Olbrzymek tenor

Miloš Machek dirigent a moderátor

Bohuslav Sedláček - Valse noble z filmu Princezna se Zlatou hvězdou

Oskar Nedbal - Tanec pěti z baletu Pohádka o Honzovi

Jean Sibelius - Finlandia, symfonická báseň, úvod a úryvek z přede hry (Andante sostenuto)

Giacomo Puccini - Nikdo nespí (Nessun dorma), árie prince Kalafa z opery Turandot

Bedřich Smetana - Pochod komediantů z opery Prodaná nevěsta

Josef Haydn - Symfonie č. 45 fis moll – „Na odchodnou“, 5. věta (Adagio)

Oskar Nedbal - Valse triste z baletu Pohádka o Honzovi

Modest Petrovič Musorgskij - Katakomby z Obrázků z výstavy

Edvard Hagerup Grieg - Jitřní nálada ze scénické hudby k Ibsenově dramatické básni Peer Gynt

Bedřich Smetana - Libuše, fanfáry z přede hry k opeře

Giuseppe Verdi - Ó, jak je měnivá (La donna è mobile), árie vévody z opery Rigoletto

Anonym - Kvartet s lahvemi

Felix Mendelssohn-Bartholdy - Svatební pochod ze scénické hudby k Shakespearově hře Sen noci svatojánské

Sobota 13. 2. 2010, 15.00 hod.

Den hraček - Jak hračky přijdou na to, že si vlastně mohou hrát samy.

Elena Gazdíková soprán

Martin Šujan bas

Pavel Herzog trubka

Miloš Machek dirigent a moderátor

Petr Iljič Čajkovskij - Miniaturní přede hra k baletu „Louskáček“

Petr Iljič Čajkovskij - Fanfáry z „Italského capriccia“

Gioacchino Rossini - Maestoso marziale z přede hry k opeře „Straka zlodějka“

Dmitrij Šostakovič - Sentimentální romance z „Baletní suity č. 2“

Aram Chačaturjan - Lezginka I z baletu „Gajané“

Václav Trojan - Pane já jsem chlapík, píseň ze zpěvohry „Marjánka, matka pluku“
Petr Iljič Čajkovskij - Tanec píšťálek z baletu „Louskáček“
Johann Strauss (ml.) - Třesky-plesky, polka
Aram Chačaturjan - Lezginka II z baletu „Gajané“
Jacques Offenbach - Barkarola z opery Hoffmannovy povídky
Edvard Hagerup Grieg - Návrat Peera Gynta z hudby k dramatu „Peer Gynt“
Wolfgang Amadeus Mozart - Non più andrai, melodie z opery Figarova svatba
Charles-François Gounod - Bakchanále z opery „Faust a Markétka“
Gioacchino Rossini - Maestoso marziale, úryvek z předehry k opeře „Straka zlodějka“
Jacques Offenbach - Fébus ve své slávě jásá, árie Olympie z opery „Hoffmannovy povídky“
Johann Strauss (st.) - Radeckého pochod

Pátek 7. 1. 2011, 9.00 a 10.30 hod.

Igor Dostálek vypravěč
Ondřej Kukul dirigent

Ilja Hurník - Příběhy jedné kapely, Jak se kontrabas zamiloval, O ladičce a jejím áčku
Sergej Prokofjev - Pět a vlk, symfonická pohádka pro děti

Pátek 25. 2. 2011, 9.00 a 10.30 hod.

Tajuplný ostrov

Elena Gazdíková soprán
Martin Šujan bas
Martin Foretnik projekce
Miloš Machek dirigent a moderátor

Ronald Binge - Lesk smyčců
Nikolaj Rimskij-Korsakov - Šeherezáda, Moře a Sindibádův koráb
Gianni Ferrio - Tajuplný ostrov, melodie z filmu
Wolfgang Amadeus Mozart - Kouzelná flétna, árie Královny noci
Sergej Prokofjev - Romeo a Julie, Ranní serenáda
Wolfgang Amadeus Mozart - Kouzelná flétna, duet Papageny a Papagena – „Pa-pa-gena!“
Edvard Hagerup Grieg - Peer Gynt, Arabský tanec

Petr Iljič Čajkovskij - Romeo a Julie, souboj Monteků a Kapuletů

Bedřich Smetana - Hubička, Skřivánčí píseň

Georges Bizet - Carmen, Intermezzo č.2

Hector Berlioz - Římský karneval, finále

Sobota 5. 3. 2011, 17.00 hod.

Baletní snění

Tereza Podařilová první sólistka baletu ND

Michal Štípa první sólista baletu ND

Balet HKH

Vladka Hrbková umělecká vedoucí

Jarmila Ruffertová průvodní slovo

Pavel Šnajdr dirigent

Petr Iljič Čajkovskij – Louskáček (výběr)

Sergej Prokofjev – Popelka (výběr)

Petr Hubáček – Sněhurka (výběr)

Ludwig Minkus - Don Quijote (výběr)

Středa 23. a 24. 11. 2011, 9.00 a 11.00 hod.

Tereza Hálová zpěv

Markéta Pouličková zpěv

Nikoleta Spalášová zpěv

Monika Šramlová zpěv

František Hönig bicí

Friedemann Riehle dirigent

Deep Purple - Perfect Strangers

Pink Floyd - Echoes

Deep Purple - Smoke On The Water

U2 - With Or Without You

Star Wars - Imperial March

Queen - Don't Stop Me Now

Queen - Another One Bites The Dust
The Police - Every Breath You Take
Pink Floyd - Shine On You Crazy Diamond
Queen - The Show Must Go On

Sobota 22. 10. 2011, 16.00 hod.

Bavíme se klavírem

Ivo Kahánek průvodní slovo
Matyáš Novák klavír, housle, klavírní improvizace
Andreas Sebastian Weiser dirigent

Wolfgang Amadeus Mozart - Klavírní koncert č. 21 C dur K.467
Wolfgang Amadeus Mozart - Únos ze Serailu, předehra K.384

Sobota 17. 3. 2012, 16.00 hod.

Bavíme se kytarou

Štěpán Rak průvodní slovo
Hedvika Švendová kytara
Anna Matějková flétna
Ondřej Čepek el. kytara
Královéhradecký kytarový orchestr (spojené kytarové orchestry ZUŠ Habrmanova a ZUŠ Střezina)
Bohemian Guitar Orchestra (sólo na elektrickou kytaru Tomáš Macek, basová kytara Ondřej Skála, bicí nástroje Petr Militký)
Irena Pithartová dirigentka

Štěpán Rak - Píseň pro Davida

Antonio Vivaldi - Koncert D dur pro 2 housle, loutnu a basso continuo RV 93

Axel Jungbluth - Strollin'

Astor Piazzolla - Libertango

Štěpán Rak - Pavane

Dieter Kreidler - It's Boogie Time

Earl Hagan - Comin' Home Baby

Radek Doležal - Number One

Johann Sebastian Bach - Suita pro flétnu a orchestr č. 2 h moll BWV 1067, výběr v úpravě pro kytarový orchestr

Gioacchino Rossini - Lazebník sevillský, předehra v úpravě pro kytarový orchestr

Joe Satriani - Always with you, always with me v úpravě pro kytarový orchestr

Úterý 3. 4. 2012, 9.00, 11.00 a 12.30 hod.

Slyšet jinak, projekt ve spolupráci s KHV PdF UP Olomouc

Andreas Sebastian Weiser dirigent

Vít Zouhar - Brána slunce pro koncertantní bicí nástroje a komorní orchestr (1989, rev. 2006)

Tomáš Hanzlík - Křídla a propast – malá suite z opery (2011)

Sobota 12. 5. 2012, 16.00 hod.

Baletní snění II

Nikola Márová první sólistka baletu ND v Praze

Michal Štípa první sólista baletu ND v Praze

Balet HKH

Vladka Hrbková umělecká vedoucí

Pavel Šnajdr dirigent

Léo Delibes – Coppélia (výběr)

Ludwig Minkus (orch. John Lanchbery) - Bajadéra (výběr)

Pondělí 2. 5. 2013, 10.30 hod.

Úterý 3. 5. 2013, 10.30 hod.

Paul Mauffray dirigent

Modest Petrovič Musorgskij / Maurice Ravel - Obrázky z výstavy

Sobota 5. 10. 2013, 16.00 hod.

Miss Melody

Lukáš Hurník průvodní slovo

Karolína Smutná flétna

Pavel Plašil klarinet

Marie Hasoňová housle

Ondřej Kukal dirigent

Johann Sebastian Bach - Suita pro orchestr č. 3 D dur BWV 1068, 2. Air, 7. Badinerie

Wolfgang Amadeus Mozart - Klarinetový koncert A dur K 622, 2. Adagio

Hector Berlioz - Fantastická symfonie (Epizoda ze života umělce) op. 14, 2. Ples (Valse. Allegro non troppo)

Maurice Ravel - Pavana za mrtvou infantku

Felix Mendelssohn-Bartholdy - Houslový koncert e moll op. 64, 2. Andante

Franz Schubert - Symfonie č. 4 c moll – „Tragická“ D 417, 4. Allegro

Středa 23. 10. 2013, 9.00 a 10.30 hod.

Barvy orchestru

Paul Mauffray dirigent

Igor Stravinskij - Pták Ohnivák, suita (1919)

Leoš Janáček - Příhody lišky Bystroušky, suita

Claude Debussy - Moře, tři symfonické skici, 3. Rozhovor větru s mořem

Sobota 7. 12. 2013, 16.00 hod.

Pět koncertů v jednom

Lukáš Hurník průvodní slovo

Antonín Burda housle

Jaromír Křováček housle

Sergiy Domoroslov viola

Tomáš Dvořáček kontrabas

Petra Zajíčková Pukovcová hoboj

Markéta Postlerová hoboj

Marek Filla tuba

Lukáš Tvrdý bicí nástroje

Andreas Sebastian Weiser dirigent

Tomaso Giovanni Albinoni - Concerto a 5 in F op. 9/3, 1. Allegro

Karl Ditters von Dittersdorf - Koncertantní symfonie pro violu, kontrabas a orchestr D dur, 1. Allegro

Wolfgang Amadeus Mozart - Houslový koncert č. 5 A dur K 219, 1. Allegro aperto

Thomas Stevens - Variace ve starém stylu pro tubu a smyčce

Jacques Loussier - Koncert pro housle, bicí nástroje a smyčce, 4. Tokio

Sobota 25. 1. 2014, 16.00 hod.

Počasi

Lukáš Hurník průvodní slovo

Julie Svěcená housle

Alžběta Poláčková soprán

Zbyněk Müller dirigent

Felix Mendelssohn-Bartholdy - Klid moře a šťastná plavba op. 27, koncertní předehra č. 3

Ludwig van Beethoven - Symfonie č. 6 F dur op. 68 – „Pastorální“, 4. Nečas a bouře. Allegro

Antonio Vivaldi - Čtvero ročních dob, Koncert pro housle, smyčce a basso continuo f moll op. 8 č. 4 RV 297 – „Zima“

Bedřich Smetana - Vltava T 111, Luna, rej rusalek a Svatojánské proudy

Antonín Dvořák - Rusalka op. 114 B 203, árie Rusalky z 1. dějství „Měsíčku na nebi“

Claude Debussy - Moře, tři symfonické skici, 3. Rozhovor větru s mořem

Pondělí 10. 3. 2014, 8.30h.

Beatles Mania

Mužské vokální kvarteto Q VOX

Petr Julíček tenor

Marek Olbrzymek tenor

Tomáš Krejčí baryton

Aleš Procházka bas

Jiří Sova kytara

Miloš Machek dirigent

Help!

Let It Be

Here Comes The Sun

Yesterday

Lady Madonna

Oh! Darling

Norwegian Wood

With A Little Help

Paperback Writer

All You Need Is Love

She Loves You

Girl

Back In The USSR

The Fool On The Hill

Yellow Submarine

A Hard Day's Night

Pondělí 10. 3. 2014, 10.00h.

Beatles Mania

Help!

Let It Be

All My Loving

Yesterday

Lady Madonna

Oh! Darling

Paperback Writer

Obladi, Oblada

We Can Work It Out

Michelle
Back In The USSR
Twist And Shout
Yellow Submarine
A Hard Day's Night
Hey Jude

Sobota 29. 3. 2014, 16.00 hod.

Stroje a strojky

Lukáš Hurník průvodní slovo
Vilém Valkoun klavír
Peter Vrábek dirigent

Joseph Haydn - Symfonie č. 101 D dur Hob I:101 – „Hodiny“, 2. Andante (část)

Ludwig van Beethoven - Symfonie č. 8 F dur op. 93, 2. Allegretto scherzando

Eduard Strauss - Bahn frei (Trať volná), rychlá polka op. 45

Antonín Dvořák - Humoreska op. 101 č. 7 B 187 (úprava Otmar Mácha)

Bohuslav Martinů - Kuchyňská revue, jazzový balet o 1 dějství H 161, 6. Duel. Poco a poco allegro. Tempo di Charleston

Jaroslav Ježek - Bugatti step (úprava pro orchestr Ladislav Simon)

Alexandr Vasiljevič Mosolov - Zavod (Slévárna) op. 19, orchestrální epizoda z baletu Ocel

Lukáš Hurník - Dívka a stroj, orchestrální předehra

John Adams - Short Ride in a Fast Machine (Projížďka na mašině), fanfára pro orchestr (1986)

Středa 30. 4. 2014, 8.30 a 10.30 hod.

Paul Mauffray dirigent

Benjamin Britten - Průvodce mladého člověka orchestrem op. 34: Variace a fuga na Purcellovo téma pro orchestr a vypravěče ad libitum (1946)

Gustav Holst - Planety, suita pro velký orchestr (1916), výběr 1. Mars, posel války 4. Jupiter, zvěstovatel veselí

Sobota 24. 5. 2014, 15.00 a 18.00 hod.

Sobota 31. 5. 2014, 16.00 hod.

TO ZUŠ Střezina, Hradec Králové

František Drs dirigent

Antonín Dvořák - Symfonie č. 9 e moll op. 95 B 178 – „Z Nového světa“, 1. a 2. věta

Středa 26. 11. 2014, 8.30 a 10.30 hod.

Václav Metoděj Uhlíř varhany

Paul Mauffray dirigent

Leoš Janáček - Lašské tance, Starodávny I.

Leoš Janáček - Žárlivost, původní předehra k opeře Její pastorkyňa

Leoš Janáček - Taras Bulba, Smrt Andrijova

Leoš Janáček - Sinfonietta JW VI/18, 4. Allegretto

Leoš Janáček, Glagolská mše, II. Úvod, VIII. Varhany solo, IX. (I.) Intrada

Čtvrtek 15. 1. 2015, 10.30 hod.

Andrea Tögel Kalivodová mezzosoprán

Leoš Svárovský dirigent

Andrew Lloyd Webber, arr. Calvin Custer - Výběr z Fantoma Opery

Andrew Lloyd Webber, arr. František Preisler ml. - Fantom Opery, All I Ask of You

Frederick Loewe - My fair lady, suita (výběr)

Andrew Lloyd Webber, arr. František Preisler ml. - Kočky, Vzpomínky

Claude-Michel Schönberg - Bídníci, I Dreamed a Dream

Leonard Bernstein, arr. František Preisler ml. - West Side Story, Somewhere

Leonard Bernstein, arr. František Preisler ml. - West Side Story, Tonight

George Gershwin - Porgy a Bess, My Man's Gone Now

Andrew Lloyd Webber - Jesus Christ Superstar, I Don't Know how to Love Him

Karel Svoboda - Noc na Karlštejně, Lásko má, já stůňu

Georges Bizet - Carmen, Seguidilla z 1. děj. č. 10 – „Pres des ramparts de Seville“

Sobota 24. 1. 2015, 16.00 hod.

Pohled do dílny skladatele Ze skladeb Ilji Hurníka a Lukáše Hurníka.

Tmou ke hvězdám. Jak vzniká hudební skladba od A do Z.

Lukáš Hurník průvodní slovo

Jaroslav Svěcený a Julie Svěčená housle

Marek Štílec dirigent

Ilja Hurník - Formové variace na lidovou píseň Holka modrooká

Ilja Hurník - Concertino pro housle a smyčce

Lukáš Hurník - Pas de deux

Lukáš Hurník - Na cestě z Litomyšle, symfonická fantazie

Sobota 14. 2. 2015, 16.00 hod.

Téma a variace

Lukáš Hurník průvodní slovo

Veronika Syrková klavír

Andreas Sebastian Weiser dirigent

Wolfgang Amadeus Mozart - Klavírní sonáta č. 11 A dur (výběr)

Max Reger - Variace a fuga na Mozartovo téma op. 132 (výběr)

Carl Maria von Weber - Turandot, Pochod

Paul Hindemith - Symfonické metamorfózy na témata Carla Marii von Webera

Peter Weiner - Variace na Happy Birthday

Čtvrtek 5. 3. 2015, 8.30 a 10.30 hod.

Rolling Rock

Hana Škarková soprán

Marek Olbrzymek tenor

Mužské vokální kvarteto Q VOX

Antonín Mühlhansl saxofon

Jiří Sova kytara

Miloš Machek dirigent a moderátor

Deep Purple - Perfect Strangers
Rolling Stones - Anybody Seen My Baby?
Yes - Owner Of The Lonely Heart
Omega - Gyöngyhajú Lány
Toto - Rosanna
Genesis - I Can't Dance
Van Halen - Jump
Ac/Dc - Highway To Hell
Red Hot Chilli Peppers - Under The Bridge
Pink Floyd - Money
M&M - Rockfest
Guns N' Roses - Paradise City
Ozzy Osbourne - Perry Mason
Scorpions - Here In My Heart
Led Zeppelin - Good Times, Bad Times
Nightwish - Ghost Love Score
U2 - Pride

Sobota 18. 4. 2015, 16.00 hod.

Lukáš Hurník průvodní slovo
Jiří Vodička housle
Andreas Sebastian Weiser dirigent

Georges Bizet - Carmen, předehra
Richard Wagner - Tristan a Isolda WWV 90, předehra
Franz Schubert - Symfonie č. 5 B dur D 485, 2. Andante con moto
Edvard Hagerup Grieg - Peer Gynt, suite č. 1 z hudby k Ibsenově dramatu op. 46, 4. Ve slují krále hor
Petr Iljič Čajkovskij - Houslový koncert D dur op. 35
Antonín Dvořák - Slovanský tanec g moll (Presto). Furiant op. 46 B 83 č. 8
Georges Bizet - Carmen, předehra
Johann Strauss st. - Radeckého pochod op. 228

Úterý 2. 6. 2015, 8.30 a 10.30 hod.

Středa 3. 6. 2015, 8.30 hod.

Miloš Machek dirigent

Ronald Binge - Lesk smyčců

Nikolaj Rimskij-Korsakov - Šeherezáda – Moře a Sindibádův koráb

Gianni Ferrio - Tajuplný ostrov – melodie z filmu

Wolfgang Amadeus Mozart - Kouzelná flétna – árie Královny noci

Sergej Prokofjev - Romeo a Julie – Ranní serenáda

Wolfgang Amadeus Mozart - Kouzelná flétna – Papa duet Papageny a Papagena

Edvard Hagerup Grieg - Peer Gynt – Arabský tanec

Petr Iljič Čajkovskij - Romeo a Julie – Souboj Monteků a Kapuletů

Bedřich Smetana - Hubička – Skřivánčí píseň

Georges Bizet - Carmen – Intermezzo č. 2

Hector Berlioz - Římský karneval – Finále

Sobota 28. 11. 2015, 16.00 hod

Loutky (a sochy)

„Vzhůru na AUTOMATY DOKTORA COPPÉLIA, s Debussyho MALÝM ČERNOUŠKEM do dětského koutku a s Čajkovského LOUSKÁČKEM do paláce sladkostí! Uslyšíte serenádu nesmrtelného PULCINELLY a píseň strašlivou o GOLEMOVI. Uvidíte Wagnerovo ZÁPOLENÍ OBRŮ i Mozartova KAMENNÉHO HOSTA“

Lukáš Hurník průvodní slovo

Matúš Mazár baryton

Jan Janda bas

Michael Kubečka bas

Zbyněk Müller dirigent

Sobota 16. 1. 2016, 16.00 hod

Chyby v hudbě

MOZARTOVY hudební žerty s falešnými notami, předčasný nástup lesního rohu v BEETHOVENOVĚ Eroice, SMETANOVA smůla s rakouskou hymnou, kulhající valčík v

ČAJKOVSKÉHO Patetické symfonii, BACHOVY nové šaty, cimrmanovský život a dílo posledního a nejmenšího potomka Johanna Sebastiana, P.D.Q. BACHA

Lukáš Hurník průvodní slovo

Filharmonie Hradec Králové

Andreas Sebastian Weiser dirigent

Středa 2. 3. 2016, 8.30 a 10.00 hod

Sonátová forma

Paul Mauffray dirigent

Wolfgang Amadeus Mozart - Symfonie č. 25 g moll K 183, 1. Allegro con brio

Ludwig van Beethoven - Symfonie č. 5 c moll op. 67, 1. Allegro con brio

Antonín Dvořák - Symfonie č. 8 G dur op. 88 B 163, 1. Allegro con brio

Sobota 2. 4. 2016, 16.00 hod

Solo pro...

...HARFY věštců ze Smetanova Vyšehradu, ANGLICKÝ ROH v Largu Dvořáka, HOUSLE zpívající O věrném milování Radúze a Mahuleny, KONTRABASY a TYMPÁNY v Beethovenově Deváté, nejmenší ze ZOBCOVÝCH FLÉTEN ve Vivaldiho koncertu, letícího ČMELÁKA a kancelářský PSACÍ STROJ

Lukáš Hurník průvodní slovo

Michaela Koudelková zobcová flétna

Rudolf Kuchárik psací stroj

Filip Kuchárik vibrafon

Filharmonie Hradec Králové

Ondřej Kukal dirigent

Pátek 3. 6. 2016, 8.30 a 10.00 hod

Království zlatého slunce

Pohádka o tom, že dobro a pravda vítězí ne silou a mečem, ale moudrostí a láskou.

Marek Olbrzymek tenor

Miloš Machek dirigent a moderátor

Bohuslav Sedláček - Valse noble z filmu Princezna se Zlatou hvězdou

Oskar Nedbal - Tanec pěti z baletu Pohádka o Honzovi

Jean Sibelius - Finlandia, symfonická báseň, úvod a úryvek z přede hry (Andante sostenuto)

Bedřich Smetana - Pochod komediantů z opery Prodaná nevěsta

Josef Haydn - Symfonie č. 45 fis moll – „Na odchodnou“, 5. věta (Adagio)

Oskar Nedbal - Valse triste z baletu Pohádka o Honzovi

Modest Petrovič Musorgskij - Katakomy z Obrázků z výstavy

Edvard Hagerup Grieg - Jitřní nálada ze scénické hudby k Ibsenově dramatické básni Peer Gynt

Bedřich Smetana - Libuše, fanfáry z přede hry k opeře

Anonym - Kvartet s lahvemi

Felix Mendelssohn-Bartholdy - Svatební pochod ze scénické hudby k Shakespearově hře Sen noci svatojánské